

A mai szám ára 20 fillér.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

Vasárnap
1927 szeptember 4.

Felolvasó szerkesztő: Parkas Lajos. — Szerkesztőség: Nappal: Piac-utca 34. Telefon: 10-20. Éjjel: Piac-u. 49. Telefon: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. sz.

ARA
12
FILLÉR.

Kiadó: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai Rt. Előfizetési ár: 1/2 évre 36 Pengő, 1/4 évre 18 Pengő, 1/8 évre 9 Pengő, 1 óra 3 Pengő. Külföldre a kétszerese.

Debrecen,
XXV. évf. 200. szám.

Százezer pengő

A kisantant sajtóhíreinek leghangosabb üvöltése közben Rothermere lord belenyúlt a zsebébe és százezer pengőt helyezett Trianon legszerencsétlenebb páriáinak, a menekült magyaroknak az asztalára. Ez a gesztus nem kiván kommentárt, olyan átütő ereje van önmagában is. És amint a torkunkban dobogó szívvel olvassuk a nemes lord szerény hangú levelét, amelyben a megszállott területről a Csonkaországba menekült magyarok számára felkínálja a hatalmas summát azzal a feltétellel, hogy abból „politikai és vallási különbség nélkül” minden érdekeltnek jusson, úgy érezzük, hogy a nagyszegű adománynál többet jelent számunkra — a kísérőlevél.

Rothermere lord madártávlattól figyelni a mi küzdelmes, kálváriás életünket, nem csoda hát, ha a nagy távolságból ő tisztábban, világosabban és átfogóbban látja életünket, helyzetünket sőt hibáinkat, mint mi önmagunk. Az természetes, hogy ma nincs itt az ideje hibáink elmezésének, de a százezer pengőhöz mellékelte kísérőlevelének az a kikötése, hogy vallási és politikai különbség nélkül kapjon az adományból minden arra szoruló magyar, néma és mégis kiáltó jelmutatás arra a szörnyű betegségünkre, amely jobban sorvasztja talán Trianonnál is a magyarságot.

Rothermere lord nem válogat magyar és magyar közt. Az ő anyagi és erkölcsi segítőjét nem szabad kisajátítani egyetlen csoportnak, egyetlen pártnak sem. A revíziós gondlatnak biztos pusztulását jelentené minden olyan szándék, amely vallási, osztály, párt és világnézleti kasztrókra szakítja szét a magyarság tömbjét.

Örült vagy gazember az, aki csak egyetlen erős, segítő kart is ellök Nagy-magyarország épülő falai alól. Örült vagy gazember az, aki ma, amikor minden csepp erőnkre szükség van, finnyásan és hetvenkedve válogatni kezd. Nagy-magyarország álmát a zsellérnek, vas-munkásnak, piaci ócskaruhakereskedőnek épügetni kell, mint a paloták és a magas hivatalok jól ápolott lakóinak. Ez az ország minden magyarok országa, nem pedig csupán egy maroknyi előcsapat és ha Trianon millió és millió magyar alól kihuzta az anyaföldet, ne tetézzük a rombolás munkáját még azzal is, hogy a hivatalosan magyarnak maradt Csonkaországban osztályozzuk egymást.

Köszönet és hála Rothermere lordnak a menekültek részére felajánlott százezer pengőért, de fokozott köszönet és hála a kísérőlevelért, amelynek nagyobb hasznát kell vennünk, mint a gyönyörű pénzdományunk.

Hazánknak Angliában igen erős feudális a hite, ami nagy akadálya lesz a trianoni határok kiigazításának, mondja a Londonból hazaérkezett Nagy Emil

„Hazánk viszonyait minél demokratikusabbá kell tennünk”

Budapest, szept. 3.
Nagy Emil volt igazságügyminiszter, aki öthónapos londoni tartózkodás után tegnap este visszaérkezett Budapestre, ma részletesen nyilatkozott a Rothermere-akcióval kapcsolatos problémával. — Azt a meggyőződést merítem, hogyha kellő felkészültséggel és lelkesedéssel megismertetjük a trianoni határok alávalóan büns és valósággal csaláson alapuló minőségét, úgy Anglia vezető társadalmát és politikai világát ügyünknek belátható időn belül minden esetre megnyerhetjük.

Ha pedig egyszer Angliában a trianoni határok revíziójára irányuló akció kiindulna, akkor az eszmék békés eszközökkel is feltétlenül győzni kell.

— Természetesen — és ezt hangsúlyozom — hogy az angol közvéleményt meg tudjuk nyerni ügyünknek.

nemzetünket szimpátiáklássá kell tennünk előttük.

Sajnos tapasztaltam lépten-nyomon, úgy a konzervatív körök tulajdoni részében is... (az angol konzervativizmus demokratikus fogalom ám, nyomja meg a szót Nagy Emil) és fokozottabban a liberális, valamint labour-párti körökben, hogy

Az ipartestület előljárósága állást foglalt a vasárnapi vásárok tartása ellen megjelent hírlapi cikk ügyében

Ismeretes, hogy a „Debrecen” múlt hó 11-iki számában Siposs Imre ev. ref. lelkészétől eredően „A vásár értéke” cím alatt egy cikk jelent meg, amely a vásárok jelentőségét és szükségességét, az áruk minőségét, az eladók zsvajját, a közönség becsapását, az iparosok pénzimadását, stb. teszi szóvá.

A cikk általánosságban van megszerkesztve s így mindazok, akik a vasárnapi vásárokon a nehéz gazdasági viszonyok kényesére alatt árusítanak s akik kifogástalan áruikkal a vásárló közönség kielégítését becsületesen szolgálni törekednek: méltán sérelmezhettek, hogy ugyanolyan elbirálás alá vonattak, mint azok az alkalmi elárúsítók, akik Debrecen azért keresik fel, hogy selejtes portékájukon minden

hogy hazánknak, sajnos, igen erősen feudális a hite, ami nagy akadálya lesz annak, hogy a trianoni határok kiigazítása kérdésében eredményt tudjunk elérni.

Miután pedig a magyarság közeljövője főkérdésének a trianoni határok revízióját tartom, ennek folytán öthónapos angliai tevékenységem során teljes szilárdsággal alakul ki bennem az a meggyőződés, hogy

hazánk viszonyait, természetesen a társadalmi stabilitás keretein belül, minél demokratikusabbá kell tennünk, a szabadságjogokat minél erősebben ki kell építeni és meg kell szüntetni azokat a dolgokat, amelyek az irányadó külföldi társadalom szemében Magyarországot még ma is „tulzotian feudális” jellegűnek tartják.

E kérdések sorozatához tartozik a magyar parlamenti demokrácia is. Egyáltalán meggyőződésem, hogy az egész vonalon mindent meg kell valósítani, amivel beigazolhatjuk azt, hogy hazánk a kitünően megvalósított közrend fogalmának megőrzése mellett lépésről-lépésre szilárd eltökéltséggel óhajt haladni az alkotmányosság és a modern demokrácia felé.

eszközzel és áron tulajdonnak.

Egészen jogos volt tehát az a felajdulás az érdekeltség részéről, amelyet a cikk egyes kitételeivel és megállapításaival kiváltott, minthogy

a cikk alkalmas volt arra, hogy a vásárló közönséget tartózkodóvá, gyanakvóvá tegye, viszont ezzel az érdekeltek hírnevét, üzleti tisztességük értékét kétségbe vonja és lerontsa.

Ebből következett azután az, hogy az érdekeltség részéről számtalan aláírással ellátott beadvány érkezett be az ipartestülethez, amelyben az aláírók a gyűlés összehívását és a sürgős intézkedések megtételét kérték.

Az ipartestület, — hogy az ügy kiéleítését is lehetőleg el-

kerülje, — elhatározta, hogy a kívánságnak eleget teendő egy gyűlés keretében a sérelemmel foglalkozni fog s módot ad érdekeltségének ahhoz, hogy a kedélyek felviharsását okozó cikket megtárgyalja.

Az ipartestület előljárósága aztán a múlt héten behatóan foglalkozott a sérelmes ügygel s a következő megállapításokat tette:

1. A „Debrecen” 1927. évi augusztus hó 11-iki számában közreadott cikket

helytelennek s nemcsak a debreceni, de a vidéki kézműiparosokra nézve is károsnak s üzleti tisztességük kétségbevonására alkalmasnak tartja,

mert az épen a vásárt közvetlenül megelőző időben hozatott nyilvánosságra s így a közönség bizalmatlanságát joggal felkelthette.

2. A vásároknak vasárnapokon való megtartása kérdésében ez évi április hó 20-án az I. foku iparhatóságnál az egyház presbitériuma, valamint a kerületi Kereskedelmi és Iparkamara, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, az ipartestület, a Kereskedő Társulat részéről megjelentek, végül maguk a közvetlenül érdekelt iparosok a megtartott értekezleten az egyház képviselőinek kívánsága ellenében eldöntötték azt, hogy

a mai rendkívül nehéz gazdasági viszonyok között a vasárnapi vásártartás feltétlenül szükség van.

Tehát e kérdéssel akár egyénileg, akár más, nem hivatottak által foglalkozni: túlhaladott álláspont. Ezért az ipartestület előljárósága iparosainak anyagi és erkölcsi megvédése érdekében kénytelen visszautasítani mindennemű olyan beavatkozást, mely alkalmas lehet a béke megbolygatására s nem engedheti, hogy a kérdésbe valláspolitikai zavartassék, mivel e kérdés kizárólag gazdasági vonatkozású s nem céloz más, mint a megélhetéshez szükséges erő előteremtését.

A létért való küzdelemben tehát az az eljárás, amelyet robotos munkával, sokszor a pihenésre való idő felhasználásával is iparosaink a vasárnapi vásárokon való árusítással követnek: még mindig becsületes küzdőfegyver és korántsem a pénz bálványistenének imádása.

Egyébként a leghatározottabban kijelenti az ipartestület előljárósága, hogy a maga részéről is üdvösnök tartaná az országos vásároknak vasárnapról köznapra való áthelyezését, ha a gazdasági viszonyok ezt lehetővé tennék;

de, sajnos, a helyzet olyan nehéz, hogy a jelenlegi rendszer fenntartásához ragaszkodni kell.

3. Kimondotta az ipartestület előjárósága, hogy az általánosan sértő cikk a „Debrecen” mult hó 2. és 23-iki számában kimagyarázásul leadott cikkekkel kellően ellensúlyozva nincsen s nem nyújt biztosítékot arra nézve, hogy jövőben hasonló esetek nem fordulnak elő a cikkíró részéről.

4. Nehogy félreértés történjék, az ipartestület előjárósága a „Debrecen” eljárását azért, mert a kérdéses cikkek helyet adott, kifogás tárgyává nem teheti s így ki kell jelentenie, hogy a cikkért a cikkíró és nem a „Debrecen” a felelős. Nálunk sajtószabadság van és bárki nyilváníthatja közérdekű véleményét. Ha ebbe aztán hiba csuszik bele, az már a cikkíró hibája és nem azé a lapé, amely azt közli.

Debrecenben, 1927 évi augusztus hó 26-án tartott előjárósági ülésből.

Az ipartestület előjárósága.

Hetedikéig be kell fizetni a vetőmag-előlegeket

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja mindazokat a gazdákat, akik a földművelésügyi miniszteri vetőmagakció keretében akár a Kamaránál, akár az elsőfokú közigazgatási hatóságnál, akár pedig a városi Gazdasági Egyesületnél vetőmagot igényeltek és igénylésük elfogadásáról a Kamarától értesítést kaptak, hogy az értesítésben feltüntetett előlegeket legkésőbb e hó 7-ig annyival inkább fizessék be a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, mert ellenesetben olybá tekintik őket, mintha igényükről lemondtak volna s akkor vetőmag ellátásban részesíthetők nem lesznek.

A másik arc

Irta: Farkas Lajos.

Neked sem mondanám el ezt a históriát, öregem, bármennyire jó barátom vagy, ha az előbb nem jelentetted volna ki olyan hívő és elmentmondást nem tűrő hangon, hogy alakulóban van az a nőtipus, amelyet te röviden „Ember-Nőnek”, vagyis „a Felszabadult Nőnek” nevezel. Bár lehet, hogy nem is annyira a kategorikus kijelentésed váltja ki belőlem az ellenkezést, hanem inkább az, hogy ma sok wyskhit hörpintettem és a gyilkos szesz kihozza belőlem, amit legbelülre ástam el magamba, mint minden olyan dolgot, ami fáj, éget és szégyenletes. Hallgasd hát meg a történetet, amelyet négy hosszú-hosszu év távlatából már nem kell szépítenem vagy rutitanom. Hallgasd meg öregem és okulj belőle, ha tudsz vagy akarsz még okulni.

Éva a földim volt, de tulajdonképpen csak odakint ismerkedtünk össze komolyan. A Sorbonnera járt már harmadik éve, ösztöndíjas növendék volt, hónapszámra a könyvtárakat bujta és mikor először kapaszkodtam fel a diáknegyed egyik szállodájának hatodik emeletére, ahol lakott, szobájában állva kellett a teát meginnom, mert még az ágyán is magas halmokban heverték a könyvek és a teleirt jegyzetfüzetek. A kollégái és professzorai rajongtak érte és tudod, nem szeretek kerti...

A kormány támogatást osztogatott vidéki kórházaknak, csak a debreceniről nem intézkedett

Mindama kérdések között, amelyeket ma Debrecen függő kérdéseinek lehetne nevezni, első helyen áll a debreceni köz-kórház kérdése, vagyis az a kérdés, legyen-e Debrecenben olyan egészségügyi intézmény, amely a debreceni betegek elhelyezésére szolgál. És ez a kérdés sohasem avul el, mert szinte napról-napra adódik ok és alkalom arra, hogy a kérdés, mely már már szundikálni készült és félálomba merült, a napi aktualitásba kerüljön megint. Legutóbb — sajnos — nagyon komoly körülmény hozta felszínre a köz-kórház dolgát: a tifusz fenyegető számban történt megjelenése.

A város egyéb — maradjunk meg e nevezetnél — elintézetlen függő kérdéseivel azt tapasztalhatta a város, hogy az elintézés késedelme mindig a minisztériumokat terheli, az elintézéseknél, mindig nagy késéssel történő elintézéseknél viszont azt tapasztalhatta Debrecen városa, hogy mindig valahova a hátsó sarokba került a miniszter urak kegyelmében és szeretetében, mert amíg más városok hatalmas segítségben élvezik a miniszter urak jóindulatát, addig Debrecen város meglehetősen kis mértékben részesül a jóakarattal megnyilvánulásában.

Most olvassuk a hivatalos közlést, hogy a népjóléti minisztérium ötmillió pengőt kapott és fordít a közegészségügyi beruházásokra és ez összegben felül nem állami kórházak fejlesztésére két millió pengőt oszt ki kölcsönképen a vidéken. Az ötmillió pengőből a vidéki kórházak támogatására, új kórházak létesítésére, vagy meglévők fejlesztésére és bővítésére 1.630.000 pengőt szánt. Ebből 1.555.000 pengőt már ki is utaltá-

nyoztak nyolc olyan vidéki köz-kórház támogatására, amelyek üzemüket fejleszteni akarják és amelyeknek tulajdonos törvényhatóságai bizonyos mértékben hozzájárulnak a költségekhez.

A segélyezett kórházak közt szerepel a balassagyarmati 240 ezer, a berettyóújfalui 120 ezer, a kalocsai 60 ezer, a magyaróvári 75 ezer, a miskolci 80 ezer, a mohácsi 160 ezer, a nyíregyházi 320 ezer és az újonnan épülő szombathelyi kórház 500 ezer pengővel.

A kiutaltványozott kölcsönöket s államsegélyeket az érdekelt kórházak még ez évben felhasználhatják a nagyobb részét már meg is kezdett építkezéseikre.

Bármint keressük akár ezek között, akár amazok közt Debrecen városát, illetve Debrecen város köz-kórházát, amelyek későbbben részesülnek állami támogatásban. Pedig a népjóléti miniszter itt a helyszínen tárgyalta a debreceni köz-kórház kérdését s a város vezetőségének leírásából és a hivatalos iratokból jól ismerheti azt. Jól tudhatja, hogy Debrecen városa az egyetemmel kapcsolatban a köz-kórház ügyében úgy érzi magát, hogy becsapódott. Jól tudja, hiszen Debrecen város vezetősége eleget vitatkozott és hivatkozik arra, hogy megállapodások, szerződések biztosították és biztosítják a várost arról, hogy az egyetemi klinikák létesítésével, az azokra hozott újabb áldozatával mentesül a város a köz-kórház fenntartásának nehéz és sok deficittel járó terhétől. És mégis. — Illetve mégsem. Mégsem látjuk Debrecen felé fordulni nem a minisztériumi jóakaratot, de az igazság, a városnak kijáró igazság elismerését és érvényesülését.

Ahány kérdés felmerült Debrecenben és felmerült máshol: mindenikben azt kellett tapasztalnia Debrecennek, hogy e kérdésekben mindig más erővel állott a kormány e városok mellé mint Debrecen mellé, ha Debrecen mellé egyáltalán állott. Így volt ez az egyetem kérdésében, így volt a tanyai iskolák kérdésében, így van most a köz-kórház kérdésében. — Amíg Szegednek egyszerre rendelkezésre állott az egyetem létesítése érdekében a teljes szükséglet kielégítésével és sokkal kevesebbet kért Szegedtől, mint amennyit Debrecen adott, addig Debrecentől újabb és újabb áldozatkészséget követelt. Így volt a tanyai iskolák kérdésében. Kecskemét, Eger s más városok már régen megkapták hatalmas összegű államsegélyeket, amikor Debrecen város részére ilyen államsegélyek elnyerésére még a reménységet sem nyújtották, míg végre nagy nehezen egyharmados hozzájárulást sikerült a városnak kiesedezni, vagy kiverekedni.

Igy van a köz-kórházzal is. A 350 égyas köz-kórház felszerelten ott áll üresen, használatlanul — miközben a tifusz és egyéb betegeket nem tudja a főorvos elhelyezni —, a népjóléti miniszter pedig minden csalógató rábeszéléssel arra akarja rávenni a várost, hogy a köz-kórházat ismét nyissa meg a maga költségére és veszélyére. E rábeszélő hangok mellett azonban egyetlen olyan hangot sem hall a város a kormány részéről, hogy támogatást kap a köz-kórház részére, vagy hogy olyan megoldást keresne a minisztérium, mely mentesítene a várost a fenyegető terhektől, amelyeknek viselése pedig állami kötelesség, amint hogy a közegészségügyi szolgálat ellátása is elsőrendű állami érdek.

Érdemes lenne előre látni, hogy mi lesz ez újabb dolog, ami újabb csalódást, mellözést, hátrátételt fog hozni Debrecennek.

már a harmadik találkozásunk alkalmával megmondtam neki:

— No, Éva, tüzre rakhatom Strindberget szegény Otto Weiningerrel együtt! A maga lénye és élete azt bizonyítja, hogy a Felszabadult Nő, amelyben mi kulturférfitak sohse lítettünk igazán, de mindig vártuk, már nem fog eljönni, mert itt van. Maga az. Az első példány, akivel az életben találkoztam.

Kedvesen rámosolygott és a kezét nyújtotta.

— Örülök, hogy miattam megváltoztatta a véleményét, amellyel nagyon keserves lehet az élete minden jószándéku és értelmes férfinak. Pizony, kedvesem, egyre többen vagyunk, akik széttörjük a ránkraakott és magunkra vett fizikai és szellemi bilincseket. Szinte összeborzadok arra a gondolatra, hogy mi, nők, évezredekig csak a törvényes vagy törvénytelen kéjgépét és házvezetőnőt jelentettük a maguk számára. A Felszabadult Nő már itt van, élő valóság és ez az új típusú nő végre egyenrangú társa a férfinak nemcsak az asztalnál és ágyban, hanem a könyvtárszobában, szőszéken, műhelyben, laboratóriumban és az élet ezeregy változatánál.

Mindketten mély meghatottságot éreztünk. Csendes és meleg elérzékenyülésünket úde hangja rebtentette el:

— Ezt magunk között végérvényesen elintéztük, ugy-e? Folytassuk tehát az abbamaradt vitát a középkeri

olasz irodalom kölcsönhatásairól...

És okosan, áttekinthetően, eredetien beszélni kezdett a legnagyobb olaszról, Danteről, akinek életét, műveit és jelentőségét jobban ismerte, mint akár az olasz Akadémia díszelnöke.

Barátságunk elmélyült, minden szabad percünket egymásnak szenteltük, megbíráltuk egymás munkáját, tanítottuk egymást, a hazuról érkező pénzeceinket közösen költöttük el és egy este, a Luxemburg kertben, mikor nagyon kimelegedtünk a tavaszi virágok fűszeres illatától és attól a néhány vonagló, modern francia verstől, amelyet Éva olyan fulladt melegséggel tudott elmondani, ha jó kedve volt, hirtelen megragadta a karomat:

— Holnap magához költözöm! A mi életünk már ugyanis egy sínen fut. Tehát: uracskám, megkérem a kezét, legyen a férjem. Majd, ha lesz pénzünk és időnk a gyermekneveléshez, akkor elmehetünk az anyakönyvvezetőhöz is, ha úgy akarja... Persze, főleg a szüleink miatt. Jó lesz így?

Válaszul telt tüdővel egy hatalmasat rikkantottam. Nevetve csókolózni kezdtünk és szorosán összesimulva elindultunk egy középdrága vendéglőbe, hogy elfogyassuk a nászlakomát.

Az életem ettől kezdve világos lett és értelmet kapott. Friss erővel dolgoztam nagyobb munkáimon, míg

apróbb cikkeimért hazuról is bővebben kezdtek csorogni a frankok. Kis kertés lakást béreltünk St. Quen mellett, ahol naphosszat kibomlott a szászok között feküdtem egy hárságyon, rügyező kedvelő diktáltam Évának szárnyaló sorokat, míg fürgé ujjai doboltak az írógépen és hétről-hétre teljesebben bontakozott ki a dráma, amelynek az „Asszonyhimmusz” címet előlegeztük.

Elalvás előtt minden éjjel áhitatosan megcsókoltam a kezét:

— Ugy örülök, hogy találkoztam magával, Éva! Az ördög hitte volna: olyan jó élni...

Egy vasárnap este, bő vacsora után, sétáltunk a Montmartreon és a tiszta, jó életet élő emberek szkeptikus fölényével figyeltük a tömeg áfadását a bulvárokon, amelyeknek minden köve a pénzen vásárolt csinált örömök bódult illatát leheli. A Pigalle előtti sarkon megtorlódtott a tömeg és láttam, hogy az előlálók lassu szívárgással tűnnek el a Grand Cirque Maxim kapujának torkában. A bejárat felett színes transzparensek nyársalták a szembe, hogy ott mérközik Johnny, az afrikai öserdők disze Georg Potin-nel, Gascogne oroszánával. Azt is megtudtam, hogy a két világhírű boxbajnok tizenöt menetes párharca előnti Európa bajnokságának kérdését.

Magam sem tudom miért, hirtelen ajánlatot tettem:

— Nézzük meg, Éva. Ilyet még

A kutyák fogták el a nagycserei tanyák tolvaját

A nagycserei tanyákat hónapok óta tolvaj látogatja, aki rengeteg élelmiszert és ruhaneműt lopkodott össze. Nagyon ügyes volt és sokáig nem tudták kézrekeríteni. A napokban azonban, amint az egyik gazdálkodó tanyájának a pincéjében csomagolta az összehozott holmikát, a kutyák észrevették a pincében dolgozó idegent és elállván az ajtót, nagy ugatással odacsodították a tanyabélieket, akik aztán elfogták a tolvajt.

A csendőrök előtt a tolvaj azt

Debrecen uccáin tüntet a gyermeknyomor

Apró koldusok és kezdő tolvajok serege hirdeti a jövő pusztulását

A debreceni uccának szomorú látványja van. Ugyiszólván minden lépésre belebotlik az ember egy-egy szegény, rongyos gyermekbe és egy órai figyelő sétá mindenkit meggyőz arról a nagy gyermeknyomorról, amely úgy látszik, tartós tanyát vert Debrecenben. A sovány, rongyos gyermekek serege kóborol az uccákon koldul, könyörög néhány fillérért és az ucca durva, kíméletlen élet a kis koldusokból egyre szaporítja a bűnösök számát.

Ha igaz az, hogy a gyermek jövő, akkor nagyon sötét lesz a jövőnk. Alig lehet látni az uccákon rózsás arcú, egészséges gyermekeket és ha előkerül egy-egy, az emberek valóságos megcsodálják a ritka látványt. A hatalmas többsége a gyermekeknek nem jut abba az irigylésre méltó helyzetbe, hogy kicsattanó egészségével, ápoltságával dicsérje a szülőit. A többség élete szennyben, homályban kezdődik és ezek a gyermekek nehéz, keserves körülmé-

nyek közt nevelkednek fel. — A szegény kis páriák útjait nem egyengetik és nem vigyáz rájuk senki. A sötét, nyomasztó tömeglakás és az ucca pora az a két álmás, ahol lezajlik az életük. Az egyikben a betegség öröli meg a testet, a másikban a bűn sodorja romlásba. A kis emberpalánták, a jövő kertjének virágai, alig hogy meg tudnak a maguk lábán állni már is az uccára kerülnek. A nyomor kikorbácsolja őket a dehos lakásokból az ucca zajába, piszkos tülekedésbe néhány fillérért. Nem csoda aztán, ha a legtöbbnek a lelkéből a szenvedések ostroma, a sötét nyomor, elhordja a tisztá gyermeki ártatlanság magvát és fásult, közönyös szemmel nézik az életet.

Tipusát láttam a napokban a korán elfásult gyermeknek a Nagyerdőn. A sétány utain járt, fáradtan vonszolta vézna lábait. Mindenkit meglátogatott és megállva, szemét lesütve mondta:

— Kérem szépen, tessék adni

egy kis pénzt, az apám meghalt és nincs odahaza elég kenyér, anyuka is beteg.

Piszkos kezecskéjét kinyújtotta és türelmesen várta míg belecserélt az alamizsna. Koldulás után leült a fűre, lábait maga alá huzta, színtelen, fakó, koravén arcát végig simította és fáradt tekintettel bámult maga elé. Ennek a kis kócos leánykának szemében talán sohasem csillant még meg a gyermekek ártatlan, pajzán öröme. A szemei már nem tudnak csodálkozni, hüvös, gyanakvó a nézése és örökre kivészett belőle az öntudatlan naivitás.

Próbáltam kikérdezni, de csak rövid válaszokat adott. Zavarosan eldadozta, hogy az édesapja a tavasszal halt meg. Lezuhant a bérházépítésnél és azóta alig tudnak megélni. Muszáj neki kéregetni, mert az édesanyja küldi, hogy kenyeret tudjon vásárolni a többi kis testvérei számára. Beszélgettünk volna még, de a közelben feltűnt egy rendőr hatalmas alakja és a kis koldus bűcsű nélkül faképnél hagyott, menekült, féltette szegényke összekoldult pénzt.

Ez a nyolc éves leánygyermek, Vigh Róza, a maga bús elhanyagoltságában, koravén ségében élő illusztrációja annak a rettenetes gyermeknyomornak, mely különösen a város külső területein tanyázik. De a gyermeknyomor már bevonult a belvárosba is és a szűk, dohos pincelakások gyermekeitől hemzseg némely ucca. Kis toprongyos síhederek csapódnak az emberek nyomába és alig lehet őket lerázni. Ha elzavarják, izzó gyűlölet lángol fel a szemükben és apró gonoszokdással töltik ki boszuszujukat. Ezek a kis koldusok és hasonló társaik, akik a piactereken olálkodnak, hogy lophasanak valamit az árúok asztaláról, kemény iskola alatt vannak. Az élet gyúrja őket, nagyon sok belepustul, a többi megedződik, a jég hátán is megél, de ez a robot megöli a lelküket és nem lesznek egyebek kapzsi, élelmes kis állatoknál.

Neveletlenül, iskolázatlanul nőnek fel és gonosszá torzítja őket a nyomor.

A rendőrségnek sok munkát adnak. Nincsen olyan nap, hogy fiatal gyerekek ne kerüljenek a hatóság kezére. Csoportokban verődnek és úgy intézik a lopásokat és az utóbbi időben már betörésre is vetették magukat. A kis csibészekkel nem bír a rendőrség, agyafurta és ezer módon játszik ki a hatóság figyelmét. A nyár beállta óta a szabadban tanyáznak közülök sokan és egy hét óta három csoportnak fedezték fel az éjszakai, szabad ég alatti szállását. A kis dezertorok a rendőrségen azt mondták, hogy odahaza nem tudnak jól aludni, sokan laknak egy szobában és jobban tudnak pihenni a temető bokrai közt.

— Nem kapunk mi odahaza még enni se — mondta egy tömzsi kis fiú — és hamarabb tudunk pénz után nézni, ha nem megyünk haza.

Arra a kérdésre, hogy a piacokon lopni szokott-e, méltatlankodva jelentette ki:

— Én még nem lopok! Csomagot, kosarat cipelek a nagyságák után a piacról és mindig adnak pénzt és néha még enni is adnak. Ha jól megy, annyi pénzt keresek, hogy a moziba is el tudok menni.

A kis zömök társa már beismerete, hogy lopott és még pedig azért vette el a kofától az almát, mert kért és az nem adott neki, hanem elzavarta.

Egy-két kép ez csak a gyermeknyomornak abból a nagy változattól, mely alaposan kezd burjánzani a debreceni uccákon. Ezen a nyomoron nem lehet segíteni razziákkal. A nyomorhajsza a gyermek elfogása, büntetése csak bélyeg, melyet egész életében visel és legtöbbször eljegyzése a hünnel. Itt csak a szociális intézmények, a gyermekvédő egyesületek javíthatnak, de hol vannak az ilyen irányú tevékenykedések.

Bencze Mihály.

ügye láttunk.

Éva megütödvé bámult rám.

— Tréfál?... Mi keresni váiánk van nekünk ezek között?... — és fejével a cirkuszba igyekvők rosszszaga és sötét tömege felé intett.

Indokolatlanul makacs lettem.

— Nézzük meg, kedves. Utóvégre ez is egyik felülete az életnek. Nagyszerű pofatanulmányokra nyílik kilátás... Én kíváncsi vagyok arra is, ami a folyó mélyén történik. És amit itt látunk majd, az bizonyára egyik legmélyebb pontja a nagyváros emberfolyamának.

A vállát huzta és lebigyesztette száját.

— Ha maga akarja... — mondta még bizonytalanul.

Már én is megbántam a könnyelmű kíváncsiságomat, de épen a pénztár előtt álltunk. Két nagyon drága jegyet váltottam, mert az olcsóbbakat napokkal azelőtt elkapkodták. — Örültem, hogy Éva nem vette észre, hogy 60 frankot dobtam ki. Szívesen továbbadtam volna a jegyeket felesáron. Az ostoba pazarlás nyugtalan és lehagoltá tett.

Fullasztó hőség, vegyes illatok és fülsértő zsvaj fogadtak a hatalmas teremben, amelyet zsufoltság megtöltött a közönség. A jegyszédő egy kiguró páholy sarkába vezetett, ahonnan kitűnő kilátás nyílt a cirkusz leg-távolabbi zugába is. A páholyokat Páris krémje töltötte meg: pohos bankárok, csillogó gyémántokkal fel-

vértezett kokottok, hideg arcu arisztokraták, híres színésznők és a legfelsőbb körökből lecsapódott egyéb söpredék. Az olcsó helyeken a mob szorongott, verejtékezett, ágált, fogadást kötött és türelmetlenül dobogott az ülések támláján, mert a kezdés ideje elmúlt, de még üres volt a ring.

— Látja, kedves, — szóltam Évához, — ez egy darab feltámadt régi Róma. Képzeld tógát a férfiakra, tunikát a nőkre. Képzeld el, hogy a köztársasági elnök páholyában valamelyik cézár ül. Várják a gladiátorokat. Vért akarnak szagolni...

Éva idegenkedve sugta:

— Borzasztó... Nézze, milyen csunya, kegyetlen vonás ül az arcukon... Istenkém, csakugyan, ez egy darab ókor...

Halkan, komolyan beszélgetni kezdtünk arról a régi témánkról, hogy a szellemi és gépkultúra folyamatos fejlődésével lépést tart-e vajjon az emberi ösztönök és az emberi lélek igazi, bensőséges fejlődése is?

Három gongtűs hallatszott.

Éva összereszt és közel, egészen közel húzódott hozzám.

A tömeg egy pillanatig néma csendbe dermedt, de aztán ötezer torok üvöltötte Potin nevét.

A boxoló mosolyogva felugrott a pódiumra, átlépte a kötélkorlátot és tömzsi bőrzacsokba bujtatott ökleivel csókot dobált az eszeveszetten üvöltő közönség felé.

— Potiiiiin! Potiiiiin! Hurráááh!

Megjelent a néger is. FüttYorkán fogadta. A néger röhögött. Tompa, fényes orra szétfeszült, eltűnt az arcában nevetés közben. Aztán lassan végigmérté ellenfelét. Vicsorította a fogát és röhögött. Potin, ez a remekbeszabott testű francia fiú, gögösen visszanevezett rá.

A bíró sipjába fujt. Nekem máris émyedezett a gyomrom. Lopva Évára figyeltem. Mereven bámult a ringbe, de éreztem, teste megregett az idegességtől.

— Elmenjünk? — kérdeztem. Még nincs késő.

Kurtán nemet intett a fejével.

Az első menet rendkívül heves volt. A sulyos keztyükbe préselt ökölök szörnyű erővel zuhogtak és a tompa csattanások nyomán hallani lehetett a boxolók nehéz zihálását. A fehér és a fekete testet ellepte a verejték. Mikor a bíró sipja a menet végét jelezte, a két bajnok már összefonódva tusakodott egyik sarokban. Alig lehetett szétválasztani őket.

Évához fordultam.

— Mit szól hozzájuk?

Éva a vállát vont felelet helyett. Látható érdeklődéssel figyelte, amint vizes szivaccsal és masszázsszal frissítik a két kimerült boxolót.

A másik menet tempósabb, de kíméletlenebb volt. A két küzködő emberállat behuzott vállal táncolt egymás körül s ha valahol egy rést fe-

deztek fel, úgy sujtott az ellenfél testére nehéz öklik, mint pöröly az ülőre. A néger egy átütő erejű állkapocsütésére Potin megtántorodott egy pillanatra, élesen felvonított, mint hajszolt eb és ajkai mögül kibuggyant a vér. A közönség egetverő ordításba kezdett.

Aggódva szóltam:

— Éva... Évám... menjünk innen...

Évának kigyult az arca. Kapkodva szedte a levegőt. Ilyennek még sohasem láttam az arcát. Összeharapott szájával figyelt. Nem is hallotta fáltó figyelmeztetésemet. Ujjai görcsösen belemarkoltak a bársonykorlátba.

Mi történt?

Háborgó nyugtalanság korbácsütését éreztem a szívemen.

Mi történt hát?!

És ekkor a szomszéd páholyban ülő közismert párisi demimondra esett a pillantásom. Megrémültem. Végigfuttattam szemem a páholyok, zsöllyék és állóhelyek némborúinak arcán. Agyamban egy szörnyű ütést éreztem.

Éva arca olyan volt, mint a többi némboré!

A második és harmadik menet közötti szünetben összeroskadva gubbasztottam. Rossz, keserű iz szivárgott a számba, mélyről, valahonnan egész mélyről és fejemet a még be nem vallott, a szavakkal még ki nem fejezhető felismerés tüzes pántjai égették.

A debreceni baromfitenyésztők a kunhegyesi mezőgazdasági kiállításon

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, a Jásznagykunszolgok vármegyei Gazdasági Egyesület és a Kunhegyesi Gazdasági Egyesület rendezésében e hó 9—10-én, szombaton reggel nyílik meg Kunhegyesen a Gazdasági Egyesület székházában és annak udvarán a mezőgazdasági kiállítás, melyet az állatvásártéren e napon tartandó élőállat kiállítás és díjazás egészít ki.

A belső kiállításon Kunhegyes és környékének mezőgazdasági terményei és kertgazdasági produktumai mellett kísérleti intézmények, növénynevelők és kertészeti telepek tanulságos csoportjai, növényvédelmi és állattenyésztési tudományi szakgyűjteményei alkotják a kiállítás főbb csoportjait.

Ugyancsak a belső kiállításon lesz a *Keletmagyarországi Baromfitenyésztők* (Debrecen), a Nagyikunsi (Kisújszállás) és Karczagi Baromfitenyésztő Egyesülete által együttesen rendezett baromfikiállítás.

A vásártéren az élőállat kiállításán lovak, szarvasmarhák, juhok és sertések lesznek kiállítva.

A kunhegyesi mezőgazdasági kiállítás a beérkezett bejelentések alapján a vidéki kiállítások megszokott keretein jóval felül emelkedő impozáns méretűnek ígérkezik, mely egész Szolnok vármegyének, de főleg a Nagyikunsi kimagasló mezőgazdasági kultúrájának és gazdaúnnepsége lesz.

A kiállítás rengeteg érdekes és tanulságos látványt kínál, kiváltva a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara szakgyűjteményei, melyek az ország legelső mezőgazdasági szakembereinek teljes elismerését vívták ki eddigi bemutatóikon, a

Mikor a bíró sippja az új menet kezdetét jelezte, már csak Éva arcát néztem, ezt a különös arcot, amelyet én addig nem láttam soha az ő birtokában. Lent, a ringben, két cirksusi emberhim marta egymást, pénzért, életre-halálra, egy rossz idegzetű, perverz izlésű, őszlatti ösztönét újra-élő csorda mulatsága kedvéért és Évát hitvány ősi alaptermészetének váratlanul felbukkanó sodra most ebbe a csordába rántotta. Ni, hogy villog a szeme, remeg az orrcimpája, akad a lélegzete, táncol a teste, mint a terem bármelyik elnyűtt testülkü, hisztérikus uririmájának vagy olcsó kis uccalányának, akik itt elnyulva lesik a vért, szívják mellre az izzadsággöndöt és szorongva várják a lelki ejakulációjuk beálltát, ami attól függ, hogy a ring egyik ragadozója a másikat szívenütve a porondra dobja.

Ami akkor körülöttem történt, már elfelejttem. Csak Évára emlékszem, begörbített ragadozó karmaira, támadóan előrenyúlt testére, eltorzult nőstény arcára és oh! a szemre, amely véres ködöt felhőzött. A Sorbonne eminens diáklánya; az agyonkultúrált széplélek; az okos, modern, önálló asszony; Bergson professzor kedvence; a „Felszabadult Nő”: az én szerelmesem itt vonaglott a nagyváros egyik legförtelmesebb ingoványának sarában. Kultúra, intelligencia, okosság, józanság: szétfoszlott, mint könnyű füst, az első alkalommal, amidőn hozzájutott a régihez, a vadsgárhoz, a hus nyers és brutális játékának szemléléséhez.

mezőgazdasági modern, legújabb és jelentős gyakorlati értékű haladó szakkultúra szemléltető bemutatásával minden gazdának okulást nyújtó ritkán adódó élő vezető látványt fog nyújtani.

A kiállítás megtekintésére Szolnok vármegye és az egész Tiszántúli területről számos kiváló gazda és előkelőség bejelentette érke-

A vadházastársa panaszára letartóztattak egy józsi földmivest, mert feljelentése szerint viszonyt folytatott a saját leányával

Gerőcz János 45 éves józsi földmivest a vele husz év óta együtt élő vadházastársa feljelentette a csendőrségen, hogy szerelmi viszonyt folytat a saját leányával. A csendőrök kihallgatták az asszonyt, aki elmondta, hogy 19 éves leányával együtt él a 45 éves Gerőcz János és neki már heves jelenetei is voltak, amiért tiltakozott a viszony miatt.

A leány a kihallgatáson tagadta, hogy az apjával viszonya lett volna. Az anya azonban megerő-

szítette a feljelentésében előadottakat. Gerőcz János a vádra csak annyit mondott, hogy számár asszonyi beszéd az egész.

— Ugy történt az egész, — mondta — hogy egyszer sokat ittam és amikor hazamentem, a leányt megöleltem, de csak úgy, mint az apa a leányát és ezt fujta fel kutya irigy asszony!

A földmivest a csendőrök behozták a debreceni ügyészre. A vizsgálóbírósegéd kihallgatta és letartóztatta.

Lesz-e vásárcsarnok Debrecenben?

A fedezet elvonása holtpontra jutatta az építkezés ügyét

Nem hisszük, hogy valaki is biznék abban, hogy Debrecen város még ebben az évben megkezdje a vásárcsarnok építését és talán akkor sem járunk messze a valóságtól, ha abból a késedelemről, amelyet a vásárcsarnok ügye körül tapasztalunk, azt a következtetést vonjuk le, hogy a vásárcsarnok terve hosszú időre visszaszűnyeg mély álmába, melyből a múlt év végén a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának másfélmillió dolláros kölcsöne négy évtizedes

szendergés után életre keltette. A város tanácsa és törvényhatósági bizottsága nem kezelte ezt az ügyet azzal a szeretettel és azzal a komolysággal, mint azt elsőrangban közérdekű jellegénél fogva, Debrecen közelítésére és közegészségére hatásánál fogva megérdemelte volna. Csak az elhatározásnál tapasztaltunk lelkesedést, a kivétel felé irányuló törekvés azonban mindjárt a legelső lépéseknél megtorpant és ma, amikor az építkezés szezon vége felé közeledik, jóformán

szót sem ejtenek a vásárcsarnok tervéről

sem a tanácsban, sem a törvényhatóság közgyűlésén, sem a szakbizottságokban.

Miután a belügyminiszter némi huzavona után helybenhagyta a másfélmillió dolláros kölcsön felhasználásáról összeállított beruházási programot, a városi tanács megbízást adott a vásárcsarnok tervének elkészítésére *Sebestyén Lajos* építésznek, aki a helyi viszonyok ismeretében és a helyi szükségletek szorgos figyelembevételével olyan tervet készített, amelyet az építési bizottság minden tekintetben megfelelőnek talált, mert mindenképpen megfelelt a feltételeknek: számolt a szükségletekkel, a legcélszerűbb módon felhasználva a rendelkezésre álló területet, lehetővé tette a befektetési tőke amortizálásának és ezenfelül a házipénztár számára való jövedelem-juttatásnak biztosítását és díszes, monumentális épületet ígért. Mindnyájan abban a hiszemben voltunk, hogy az építési bizottság javaslata után gyors ütemben következnek az előkészítő munkálatok: a terveket a tanács felülbírálja, a közgyűlés elé viszi, — már előbb, a vásárcsarnok létesítése ügyében hozott elvi határozat alapján intézkedik a városgazdai hivatal és a városi istállók kitélepitéséről és megfelelő elhelyezéséről,

lefolytatja az érdekelt telektulajdonosokkal a megváltási s ha kell, ellenük a kisajátítási eljárást, — azután elkészíteti az építkezési költségvetést, kiírja a versenytárgyalást, vállalatba adja a munkálatokat és — ha nem is, mint a február elején tapasztalt lelkesedésből következtethettünk, március végén, de legálább a nyár elején megkezdődhetik az építkezés. A hosszú téli hónapok után keresetre áhító munkanélküliek százainak és szegény családoknak megváltás lett volna, ha valóra válnak az illetékes helyen télvíz idején elhangzott biztatások, de az egész város közönsége is örömmel üdvözölte volna a debreceni városépítő politika négy évtizeden át újra meg újra beigért alkotását.

A tavasz eleje óta azonban olyan dolgok történtek, amelyek csak csalódást és lehangoltságot okoztak.

A városi tanács elsősorban is jónak látta a *tervek szakértői felülbírálását*. Ez ellen senkinek sem lehetne szava, a hiba azonban ott történt, hogy

a felülbírálásra felkért szakértő nemhogy elősegítette volna, de igen nagy mértékben hátráltatta a terv megvalósulását.

Először is *nem találta alkalmasnak a kiválasztott helyet*, holott ebben a kérdésben Debrecen város közönségének már évtizedeken át kialakult meggyőződésével kell számolni. Általában a *helyi viszonyok nem ismerése* jellemezte a felülbíró szakértő felfogását, a *részletekre vonatkozó kifogásai* pedig nem voltak olyanok, hogy azokat a bizottsági tárgyalásokon a közvetlen vita leginkább célravezető módján nem lehetett volna összegegyeztetni az eredeti tervekkel, de úgy látszik, ez a szakvélemény csak arra volt jó, hogy *ürügyül szolgálhasson az építkezés elodázására*. Más következtetésre nem juthatunk, miután azt kellett tapasztalunk, hogy amikor ezt a budapesti szakértőt a bizottság szóbeli véleményének írásos közlésére kérte fel, — amire *két-három nap* bőven elég volna, — ő csak *hosszu hetek mulva* felelt meg kötelezettségének. Természetesen írásos szakvéleménye sem tartalmaz a tervekhez kapcsolódólag lényegeseknek tekinthető kifogásokat.

De menjünk tovább. Ha a tanácsnak annyira szíven fektet volna a vásárcsarnok ügye, mint a tél derekán mutatta, úgy aligha lett volna szükség *teljes félesztendőre* ahhoz, hogy megállapítsa, hogy a *városgazdai hivatal és a városi istállók számára* a Dobozi-temető telke a legalkalmasabb hely, — bár még ma sem vagyunk bizonyosak abban, hogy ez a megállapítás végleges-e. A *megváltási, illetve kisajátítási eljárással* sem vagyunk még egyenesben. A Degenfeldtéri és Csapó uccai kereskedőknek ugyan felmondták május elsején a bérletet, de a felmondás egyelőre nem hozott mást, mint egyszerűen bizonytalan helyzetet az érdekelt kereskedőknek, másrészt esetleges bérvisszeszét a városnak. Végül nem alárendelt jelentőségűek azok a

közgyűlési határozatok sem, amelyekkel

a vásárcsarnok költségének fedezetét megbolygatták.

Az erdei vasuti építkezésekre nem volt fedezet, hát kiszakítottak a vásárcsarnok 2 millió pengőjéből 360.000 pengőt, azután az istállók építésére is innen vontak el 500.000 pengőt. Ennél fogva két kérdést bátorokunk feltenni:

1. Ha komolyan akarja a város a vásárcsarnokot, miért vonta el a fedezetnek majdnem a felét?

2. Ha igazán fel akarja építeni a vásárcsarnokot, hogyan pótolja a város a más célokra elvont fedezetet?

A válaszokból majd megállapíthatjuk, hogy lesz-e vásárcsarnok Debrecenben.

*****

Uj magyar sportsikerek a külföldön

Bologna, szept. 3. Az európai úszóbajnokságok mai eredményei a következők:

100 m-es szabaduszás: 1. előverseny 1. Bárány (Magyarország) 1 p. 04 mp. 2. Heitmann (Németország) 1 p. 05 mp. 3. Klein (Franciaország) 1 p. 06 mp.

II. előverseny: 1. Werner (Svédország) 1 p. 04 mp. 2. Gáborszky (Magyarország) 1 p. 05 mp. 3. Polli (Olaszország) 1 p. 06 mp.

III. előverseny: 1. Arne Borg (Svédország) 1 p. 03 mp. 2. Heinrich (Németország) 1 p. 04 mp. 3. Van Schelle (Belgium) 1 p. 06 mp.

A vígásdíjra kiírt vízipólo mérkőzésben Svédország 4:1 arányban győzött Ausztria ellen.

Róma, szept. 3. Az egyetemi hallgatók a kardvívóbajnokságért folytatott versenyt ma befejezték. Első Chiavacci (Olaszország), második Dány (Magyarország), harmadik Kalmár (Magyarország).

*****

Eltűnt egy érzékeny cipészsegéd, aki vagy öngyilkos lett, vagy léglonárlus

A debreceni rendőrségnek jelentették, hogy a Csapókert, Kinizi ucca 45. számú háztól eltűnt Végváry Lajos 20 éves cipészsegéd, Végváry István csizmadiamester fia. A fiatalember egyik rokonával összeveszett és eltűnt a városból anélkül, hogy családja tagjait értesítette volna.

A hozzátartozói az esetet azzal jelentették be a rendőrségnek, hogy az érzékeny természetű fiatalember elkeseredésében vagy öngyilkosságot fog elkövetni, vagy pedig az idegen légkörbe fog beállni. A rendőrség elrendelte a kutatást az eltűnt fiatalember után. Személyleírása a következő: 20 éves, cipészsegéd, ref. vallású, szőke haja hátrafésült, szeme kék, magassága 164 centiméter.

Az eltűnés napján sűrű kabátot, csikos fekete nadrágot, fekete kalapot és ugyanolyan színű cipőt viselt. Pénzt és értéktárgyat nem vitt magával.

Városház Éttermében

Zóna különlegességek
„Ext. a Má. clusi Sörök“
Weszprémi borai kimérésre

*
Havi étkezőknek már 65 pengőért ebéd, vasóra étlap szerint.

Vakmerő rablótámadás a Zöldfa ucca és a Kandia ucca sarkán

Revolverből lőttek a menekülő rabló után a népos uccán este nyolc órakor

Debrecenben a közbiztonságot a sorozatos rablótámadások bizonytalanná teszik és már nemcsak az erdei utokon támadják meg a sétálókat a rablók, hanem bemelegkednek a város belső területeire is és ijesztő vakmerőséggel hajtják végre rablásaikat. Megírtuk, hogy a Böszörményi uton egy jól öltözött ember kirabolt egy gépészt, revolverrel fenyegette és úgy kényszerítette pénzének átadására. Szombaton este pedig a város legbelsőbb területén

a Kandia és Zöldfa ucca sarkán egy idős urinőt támodott meg egy ismeretlen ember és elvette a kézitáskáját, melyben nagyobb összegű pénz volt.

Az urinő kétségbeesett sikoltásaira kirohantak a Zöldfa ucca 1. számú ház lakói. Nagyrésztük a nyitva levő uccai ablakokon ugrott ki és vette üldözőbe a rablót. A menekülő rablót már-már beérték az utána rohanó fiatal emberek, mikor váratlan segítséget kapott egy buzgó üldözőben, aki revolveréből lövéseket adott le a rabló után.

Az elől haladó üldözők az üldözés izgalmaiban azt gondolták, hogy a rabló adja le a lövéseket és a házak mellé lapulva megálltak, hogy a go-

Erdélyi Béla dr.-t letartóztatta a vizsgálóbíró gyilkosság büntette, 3 rendbeli csapás és váltóhamisítás címén

A vizsgálóbíró szerint Erdélyi azért gyilkolta meg a feleségét, mert a nagyszögű hamis váltói lejártak és csak a felesége haláláért járó biztosítási összeg menthette volna meg

Budapest, szeptember 3. A vizsgálóbíró ma újból kihallgatta dr. Erdélyi Bélát, majd a kihallgatás befejezése után Enyedy Róbert vizsgálóbíró kihirdette végzését, amely szerint

házasfőn elkövetett gyilkosság, háromrendbeli csalás és hétrendbeli váltóhamisítás büntette címén előzetes letartóztatásba helyezi Erdélyi Bélát, mert alapos gyanu merült fel vele szemben, hogy feleségét Millstattanban meggyilkolta és mert a várható súlyos büntetés folytán szükségétől alaposan tartani lehet.

Ezután a vizsgálóbíró rátért a végzés részletes indoklására, amelyben kifejti a rejtélyes gyilkosságról alkotott véleményét.

A vizsgálóbíró indoklásában mindenekelőtt rekonstruálja a

lyót kikerüljék. Az üldözők megráadását kihasználta a rabló és a Nap uccán elmenekült.

Egyesek állítása szerint egy a város felé haladó villamosra ugrott fel.

A támadás színhelyén meglehetősen sötét van most, tavaly még ivlámpa volt ott és megvilágította azt a szűk torkolatot, amely a Kossuth uccáról vezet be a Zöldfa ucca felé. Nem ártana, ha visszaállítanák ismét a jó világítást. A rendőrség a rablásról csak 11 óra után értesült, nem volt senki, aki felment volna jelenteni, vagy telefonált volna. A kirabolt asszony sem ment panaszt tenni, nyilván azt gondolta, hogy nem jó háborgatni késő éjszaka a rendőrséget, elég lesz ha vasárnap délelőtt teszi meg a feljelentést az ismeretlen tettes ellen.

Ez eset mindennél világosabban rámutat arra a közönyre, mellyel a közönség viseltetik hasonló esetekben és

ezzel a hanyag magatartásával teszi nehezzé a rendőrség helyzetét.

A nyomozás sikerét semmi sem befolyásolja olyan károsan, mint a későn érkezett feljelentés. Debrecenben pedig még a feljelentésekkel is ráérnek.

A vizsgálatok megállapításánál fontos szerepet játszik az a körülmény, hogy millstatti tragédia lefolyását. Először Forgács Anna balesetéről beszél, amely a millstatti hegyekben játszódott le és amely a vizsgálóbíró szerint Erdélyi Béla által előre megrendezett színjátás volt, hogy a balesetet elhíresztelje és ezzel azt a közhiedelmet keltse, hogy Forgács Anna baleset következtében halt meg.

— A hisztériás nőt — mondja tovább a vizsgálóbíró végzésének indoklása — Erdélyi Béla a baleset után állandóan veronáloztatta, több veronált adott be neki, mint amennyit szabad lett volna, ily módon bódult állapotba hozta és ebben az állapotában megfojtotta.

A gyanuok megállapításánál fontos szerepet játszik az a körülmény, hogy

Erdélyi Béla indokolatlanul biztosította feleségét különösen baleset esetére igen nagy összegre, olyan nagyra, hogy a díjtételek kifizetésére nem is voltak meg a kellő anyagi eszközei.

Abban az időben, amikor Erdélyi Béla a biztosítást kötötte, amikor a díjtételeket a biztosító intézetnek fizetnie kellett volna, jóformán nem is volt jövedelme. Ehez járult a két váltóhamisítás, illetve az a tény, hogy a hamis váltókra kölcsön felvett 7000 és 16.000 pengőt.

Ez a két hamisított váltó éppen abban az időben járt le, amikor Erdélyi Béla a gyilkosságot elkövette. Semmi egyéb terve, kombinációja nem volt és nem is lehetett Erdélyi Bélának arra, hogy a kölcsönöket visszafizesse, mint az, hogy a gyilkosság útján a biztosítási összeghez jut.

Más lehetősége nem volt Erdélyi Bélának arra, hogy a hamis váltók lejáratakor pénzhez jusson. Mindez megerősíti azt a gyanút, hogy Erdélyi Béla feleségének gyilkosa.

A vizsgálóbíró ezután rátér azokra a forrásokra, amelyek alapján végzését meghozta. Utal a klagenfurfi hatóság hivatalos lépéseire és irataira, amelyek szerint, Forgács Anna nem természetes halállal mult ki, hanem veronál mérgezés következtében beállott bódult állapotában történt megfojtás esete forog fenn

— A három rendbeli csalás kísérletének büntette eméért azért kellett elrendelnem az előzetes letartóztatást, — folytatja a vizsgálóbíró, mert

két fiatalembert mágnásnak maszkiroztatott ki, akiknek nevére bárki névjegyet és levélpapírt készíttetett. Ezeknek számára egy nagyjértékű motorbiciklit, továbbá negyvennégyezer pengős váltókölcsönt akart igénybe venni.

Amikor a bankár, akihez Erdélyi fordult, azt a kifogást emelte, hogy az illető fiatal emberek kiskorúak, becsatolta ezeknek irásbeli nyilatkozatát, amelyben ezek becsületszavukra jelentik ki, hogy nagykorúak. Amikor ez a kölcsönügylet nem sikerült, Erdélyi Béla dr. egy ügyvédhez fordult, akiről tudta, hogy töképenzt ki szokta helyezni.

Ennél az ügyvédnél huszonháromezer pengő értékű váltókat helyeztet el és itt is ki-maszkiroztatta embereit és a Ritz-szállodában ezek mágnásoknak adva ki magukat, valódinak jelentették ki a hamis aláírásokat.

A vizsgálóbíró terjedelmesen megindokolt határozatát a védő is tudomásul vette, úgyhogy most már néhány napon belül az iratok le fognak kerülni Temesváry Gyula dr. referens-ügyészhez, aki azután vizsgálati indítványt fog tenni az ügyben. Ami a konctani jegyzőkönyveket és a klagenfurfi iratokat illeti, ezek valószínűleg ma estére érkeznek meg az ügyészségre.

Fürdőszoba tükrök.
nickelozott polcok gyári árban kaphatók
Sipkovits tükörgyára
Telefon 356.

Hungária kávéházban
OLÁH RUDI
zenekarát élvezzi a közönség!

Tóásó Pál műépítész öngyilkos lett

Budapestről jelentik: Tóásó Pál műépítész és felesége tegnap öngyilkosságot követtek el. Bezárkóztak lakásuk egyik szobájába, betapasztották az ablakokat is és megnyitották a világító gáz csapját. Reggelre vették észre a tettet. Amikor rájuk törték az ajtót, Tóásó Pál már halott volt, feleségét pedig életveszélyes állapotban, eszméletlenül vitték be a Rókus kórházba.

A dúsgazdag építész öngyilkossága általános megröbbenést keltett nemcsak a fővárosban, hanem Debrecenben is, ahova rokoni szálak is fűzték. Közeli rokonságban volt néhai Debreceni Lajossal, a közismert debreceni huszárgyárossal, akinek sógora volt. Tóásó Pál régebben többször meg is fordult Debrecenben, mert a honvédelmi minisztérium és a város is vele készítette el a létesítési szándékolt új lakanyákat mintegy 7 millió aranykorona értékben s vele készítette is el a terveket, amelyeknek megvalósítása a közbejött események folytán elmaradt.

Tóásó Pálnak Budapesten igen jövedelmező irodája volt, most épített magának egy nagy bérpalotát. Állandóan építkezéseivel foglalkozott s az utolsó napig jókedvűnek mutatkozott úgy, hogy sem fia, sem mások nem is sejtették a dúsgazdag ember sötét szándékát.

Kézrekerült egy ideggyógyász személyében a Kolumbus uccai zsarolás kísérlet elkövetője

Budapest, szeptember 3.

A rendőrség ma kommunista összeesküvés miatt előállította dr. Kornis Ignác ideggyógyászt, akitől vallatás közben kiderült, hogy ő követte el az elmúlt hetekben a Kolumbus uccai fantasztikus zsarolási kísérletet.

Kornis Ignác elmondta a rendőrségnek, hogy mint orvos figyelte meg a zsarolásoknál, hogy a szive nem dobogott hevesebben és a pulzusa sem vert többet a rendesnél. Bartók Zoltán teljesen a hatása alá került, annyira, hogy akkor sem mert szólni, amikor a Magyar-Olasz Bankba menet a zsaroló a rendőr előtt állította meg az autót és Bartók még sem mert szólni. Azt állítja Kornis, hogy azért követte el a vakmerő zsarolási kísérletet, hogy bizonyítsa tehetségét ahhoz, hogy jó reporter, filmdarabíró, vagy filmrendező lenne belőle. Bevallotta Kornis, hogy a Kereskedelmi Bank és Románia kárára hamis okmányokkal egy erdőkitermeléssel kapcsolatosan nagyobb szabású szélhámoszást tervezett, amely felülmúlt volna az összes eddig elkövetett szélhámoszásokat.

Kornis édesapja Kohn Mór üvegkereskedő. Karcag egyik gazdag polgára. Kornis, aki most 32 éves, teljesen érettségizett és kiüntetéssel szigorlatozott. Állítólag ideggyógyászok előtt nemrég érdekes kísérletet mutatott be, amelyről a lapok is megemlékeztek.

LENGYEL
FEST, MOS, TISZTÍT
Csapó-utca 28

Külön postahivatala lesz a debreceni Bélyegkiállításnak

A Debreceni Bélyeggyűjtők Egyesülete kérelmére a postafőigazgató a kereskedelmi miniszter hozzájárulásával megengedte, hogy az októberben tartandó bélyegkiállítás, a kiállítás területén és annak tartama alatt külön postahivatalt állítsanak fel, ahol mindennemű levélpostai küldeményt speciális, e napra készült bélyegzővel betűznek le. A lebetűzés a rendes postabélyegző kicsinyített másán kívül tartalmazni fogja a bélyegkiállítás felirátát és valószínűen a város címerét is.

A postafőigazgató megértő és készséges támogatása folytán sikerült ehhez a jelentékeny pro-

ganda eszközhöz hozzájutni a Debreceni Bélyeggyűjtők Egyesületének es nem is vitás, hogy ezáltal a bélyegkiállítás iránt az érdeklődés jelentékenyen fokozódik. A bélyegkiállítás postahivatalai egyébként mindennemű levelet, levelezőlapot és ajánlott levelet továbbítani fog, de egyben a legnagyobb szigorúsággal örökök felett, nehogy tömeges szivességi lebélyegzések folytán a különlegességi bélyegzés értékéből veszítsen. Így remélhető, hogy a Debreceni Bélyegkiállítás lebetűzése a filateliai életnek egyik kimagasló eseménye lesz.

Különös érdeklődés él külföldön a magyar „puszta” iránt — mondja Szenes Árpád, aki egyenesen Párisból jött a Hortobágyra magyar hangulatért

Érdekes vendége van néhány nap óta Debrecennek. Szenes Árpád, a modern magyar pikúra egyik legjelentősebb egyénisége. Csöndben érkezett, senki se tudta róla, hogy jön és azóta, hogy itt van, sem beszélgetett magáról, pedig sok érdekes dolgot mondhatna el ő maga is, ha rászánná arra magát, hogy beszéljen. Már a megjelenése is feltűnő, igazi művész-típus, a kifinomodott és enervált nyugati fajtaból, magas, világító homlokkal és lángvörös hajjal, amely körüllobogja a fejét, mint a tűz.

A középkorban az emberek ilyen fejjel mártírok lettek a máglyákon. Oda vitte őket makacs, kemény hitük és lázongó, szent örületek. Igen. A középkorban: mártír, most festő. Most önmagukat emésztik el cudar belső tűzben. Ezt látni az ő szemén is, ahogy kilobban olykor belőle a szenvedély.

Szenes Árpád különös ember.

Van egy pasztellja, öportré, ahogy ő áll szemben a nézővel, tágranyított, ámuló szemével, kupolás homlokával, amelyen a dicsfény az ő lobogó lángszinű haja és fölötté az ablakráma keresztfája, mint egy szörnyű kinereszt és hátul a párisi Sacré Coeur fehérén és hidegen.

Igy mártír ő palettájával a kezében, áll, áll a párisi keresztfa alatt és beleréved a világba, folyton égő homlokával, minden a háta mögött van, a Sacré Coeur Páris, a fölötté lógó keresztel, de a lelke elkóvályog untalan a magyar földekre és mégse jöhet haza mert ott kell föllelni mindazt, ami új, a boulevardok szédítő forgatagában. Nincs egy nyugalmas pil-

lanata, egyre néz, keres és hajszol, tovább keres megállás nélkül. Esztendők óta Párisban él, pedig itthon lenne a helye az új modernnek legelsői között.

— Még nem jött el az ideje annak, hogy végleg hazajöjjenek, — mondja. Még bírom a hajszát. Az új benyomások most kellenek, amikor még nem koptatott agyon az idő.

Fiatal, alig harminc éves talán. Vállat von és szeliden mosolyog.

— Odakint duplán számítanak az évek. Nemsokára azért végleg hazajövök Pestre. Az az én házam, oda mindnyájan visszajövünk mindig, akik szerte a világban kóborlunk. Amikor a képeim ott lógnak a Galéri independentben, vagy Bernheimnél, mindig az jár az eszemben, hogy mennyivel is jobban mutatnának ezek egy pesti tárlaton. Mosolygok mindig azok, akik hazajönnek és csodás lelkesedéssel beszélnek a külföldi sikerekről. Tudja milyen ostoba és hazug ámitás ez? Ott abban az idegen sikerben is hazagondol az ember. Szegény, boldogult Kabos Ede mondta meg csak őszintén, ha egy-egy tárcája megjelent: Ugyan mit szólnak ehhez az ő szülőföldjében? Nem az érdekelte, mi mond a szigorú, szakállas kritikus, hanem mit mondanak ott a kis viskók közt, az ő fatornyos hazájában. Aki nem hazudik, az bevallja, hogy Párisban is Pest az ő igazi kritikusa. Aztán úgy van, hogy émelyítő dolog feloldódni teljesen egy idegen környezetben és szajha módjára beledobni magát az embernek egy más kultúrába. Ismeretek egy hatalmas tehetségű japán szobrászt. Vérébeli japán mű-

vész, Todának hívják. Ez valóság-gal szörnyűködik, ha Fuzsitát magasztalják, pedig az a sikerek csimborasszóján jár. Fuzsitának már nincs lelke, mondja mindig és talán igaza van. Kivetkezett a japániságából, nem is lehet igazi művész már. Így vannak a mi magyarjaink is, akik belemámorosodnak az idegen lélekbe. Engem teljesen lesújt, hogy mindazt, ami új és mindazt, ami ma a művészetben vezet, azt csak kint lehet megtalálni. Hogy ezért kint kell lenni és csak akkor futhatok haza, ha már nem bírom Párist és ha már torkig vagyok a nagyvilággal. Most otthon voltam Pesten néhány hétig, nem hiszi, milyen nagyszerű érzés volt magyar tárlatok számára rendezgetni, a képeimet. Csodálkozom: én jobban örülök a pesti kiállításoknak, mint a párisiak. Aztán most lejöttem ide, magyar levegőt szívni, megnézni a Hortobágyot és elvinni néhány maradandó impressziót innen. Odakint Párisban valami különös érdeklődés él a magyar „puszta” iránt. Munkácsy lelke nem mult el nyomtalanul. Nagyon szeretnék elvinni innen valamit a magyar életből, valamit, ami csak problémaként foglalkoztatna, hogy ne Párist lássam örökké Párisban.

Elhallgat. Magáról, terveiről nem akar beszélni. Majd menjek el a tárlatára, Pestre, ha érdeklődöm a dolgai iránt.

Most feláll, egészen olyan, mint a pasztellképén, még az ablak keresztfája is ott van a háttérben. Csak az ablakon keresztül a kálinista Róma valamelyik kupolájának távoli szilhouette rajzolódik be. De azért ez a kép talán mégis más, mint az a párisi. A nyugtalan lelkű magyar festő most itthon van.

U. L.

— A dr. Magoss György Intézet leányinternátusába szeptember hó 1-től kezdődően középiskolai felső osztályú növendékek is felvételenek. Értesüléseinik szerint dr. Magoss György, Debrecen város polgármesterének elnökelete alatt álló dr. Magoss György Intézet igazgatósága, a több oldalról megnyilatkozó kérelmek alapján, a múlt évben főiskolai hallgatóknak részére, Debrecen város Népházában, Bocskai tér 1. szám alatt létesített lányinternátusát az idén szeptember hó 1-ével, felsőbb osztályú középiskolai leány növendékek részére is megnyitotta. Az internátusba tehát a középiskolák negyedik osztályát végzett leány gyermekek is felvételenek. Részletes tájékoztatást készséggel nyújt az intézet igazgatósága, Debrecen város Népházában, Bocskai tér 1. szám alatt. Telefon: 5—92.

ROGASKA SLATINA
(ROHITSCH SAUERBRUNN)
A szerb-horvát-szlovén királyság legnagyobb és legmodernebb világhírű fürdőhelye

Gyomor, bél-, máj- és vérébetegségek, emésztési zavarok, hólyagbetegségek stb. Külföldi látogatóknak 50 százalék engedmény a S. H. S. vonalán. Különösen mérsékelt árak az elő- és utószézon alatt. Felvilágosítás a bel- és külföld minden utazásti irodájában és a fürdőigazgatóságnál Rogaska Slatina S. H. S.

Debreceniek kedvenc találkozó helye!
Budapest legszebb csuládi szállója
ARLON SZÁLLÓ
Budapest, VI., Paulay Ede u. 52.
Telefon: T. 145—08.
az Andrásy-ut és Októgon-tér közvetlen közelében
Központi fűtés, meleg, hideg víz. Mérsékelt árak!

Tudatjuk a nagyérdemű közönségge, hogy

Őszi és téli áruink raktárra érkeztek!

Női kosztüm, női kabátkelmék kék, fekete és a legújabb színes mintákban. Férfiöltöny, sportöltöny-, felöltő-, téli kabátzövetek, valamint minden hozzávaló olyan választékban, hogy minden igényt kielégítsünk teljesen.

Áruink a legolcsóbbak!!

Kérjük tehát, hogy bevásárlásaival elsősorban cégünket szíveskedjék felkeresni és minden vételkényszer nélkül raktárunkat bemutatjuk.

FISCHER ADOLF ÉS FIA PIAC UCCA 61.

Motor a Tisza-mentén

Írta: **Thury Levente**

A vízimérnököknek van egy specialitásuk, nemzedékről nemzedékre öröklődik az örökké szabályozott Tisza partján, amely Hollandia után a legnagyobb hazájuk a töltések, ó és új medrek mérés-kéelőinek: mindegyik vízimérnöknek van dugóhúzója. Nagy dolog ám ez a Tisza mentén. Nem vetik meg itt a jó bogrokat s akár a hederával futtatott, oszlopos tornácu kuriákban, körisek s a vadgesztenyék között meglapuló parókiákban, akár a csónakos kirándulásoknál gyakran megcsik, hogy nem találják a dugóhúzót. Mert így van ez mindenütt a világon. A kövér föld adta jó élet, a zsír, amely évről-évre vastagítva veszi körül a tiszai urak termetét, — mint a fát az égvyrűk, — szórakozottá teszi az elmét. Nos, ha otthon valamelyik szekrény fenekére buvik a dugóhúzó, vagy a kiránduláson hiába tapogatják az urak a mellényzsebük, az első gondolat, hogy nincs-e a közelben vízimérnök.

— Szaladj csak át Panna a tiszteletes urékhoz, ott van a vízimérnök ur, kérjél tőle egy dugóhúzót.

Vagy:

— Pista fiam, szedd csak a lábadd, ott a harmadik langónál épített a gátat a mérnök ur. Mondjad, hogy a jegyző urék szívesen látják egy kis zöldbeli uzsonnára. De hozza el a dugóhúzóját.

S a vízimérnök jön s hozza a dugóhúzót, mert ő biz nem a földből él, nehéz mérés-kéeléssel, sok szekerezéssel keresi a keserves kenyeret, ő nem szórakozott. De fideles cimborá aztán s ebből sarjadnak ki a további specialitásai, hogy jó társalgó, kitűnő táncos. A vízszabályozó társulatok nem egy ellenzékét sikerült már megtéríteni ügyes felköszöntővel, jó nótával, gömöri csárdásra tanításával a feleségének, vagy az eladó lányának.

Mindezek felül a kis Toronyi mérnöknek még két specialitása volt: a rádió és a motorbicikli. De mégis tán előbb a motorbicikli. Azon jött haza feleségétől, amikor az ármentesítő hazaválasztotta a messi Hollandiából. Ott a Schelde partját furta, építette, mint a vizipocok a tekervényes lakását s a világot ott nem hagyta volna a motort.

— Négy évig gyűjtöttem rá, — mondta dicsekedve. — Az utolsó részletet az utiköltségből fizettem ki, amit már az ármentesítő től kaptam.

A felesége, csinos szőke asszonyka, rögtön az első nap kibontotta nagy ládjából a rádiókészüléket. Ideiglenes antennát állított fel a szobában s büszkén ujságolta a szomszéd tanítónak:

— Ma már a Westminster apátság órájának ütését is hallottam. Óh, London, London!

És nagy vágyódással tárta ki a karjait napnyugat felé.

Modern fodrász-, manieur- és tyukszemvágó szalon.
Hölgyeknek külön.
FORGÁCS
Hungária-palota.

A városkában ezután az intelligencia előszeretettel uzsonnázott a mérnökéknél, az ucca gyerkőceinek pedig új mulatságot hozott a Toronyi motorja, amint pöfögve, dübörögve rohant az országuton a távoli falvak, messzi és rejtélyes számokkal jelölt Tisza-szelvények felé. Azelőtt a mérnök rázósz parasztszékére dőcögte végig ezeket az utakat a társulat kontójára. Toronyi szorgalmasan száguldott gépén, pontosan felvette a fuvarberek és amint töltései, sarkantyui egyre épültek, bizakodva nézegette a feleségével együtt a takarékkönyvet:

— A fuvarberekből két esztendő mulva megveszem az oldal-kocsit.

II.

Ez a merész terv jogos is volt.

A zongora

Éj.

Nesz se rezzen a kis kertbe kint.
Benn budoár s a méla sarokban
hangtalan, komor zongora lappang,
Róla leánder barna árnya int.
S benne mélyen vagy száz szendergő hang
éber álomban tesped, virraszt, mint
rab, kibén konok remény éled s alél.
Csönd.
Csak az óra halk tik-tak hangja kél.

Most a kósza hold az ablakon áll meg,
szertenéz kétesen, kandin s beoson.
Sejtelmes csend. Csitt:

most lágy lábnesz settegg,
fehér kéz villan s a billentyűsoron
tiz kecses, eleven s fürge ujj fut át,
mint börtönőr, ki a fogda-folyosón
hirtelen ki-kinyit minden bus cellát,

mert mohón nappal és lázasan éjben
Olvasgatta az Új-Testamentomot,
de zsarnok ígézet él az Igében...
Ugy költi ki a tiz ujj a futamot
s zeng a zongora s bong a hang a mélyben
s megtelik hanggal a terem, az ében.
Éj.

Nesz se rezzen a kis kertbe kint.
Benn budoár s a méla sarokban
hallgatag barna zongora, lappan
s rajta leánder enyhe árnya ring.
Csönd.

Csak az óra szól: tik-tak. Talán.
Csönd.

De a zongora fedele nyitott
s a kéz alétlan csügg a zongorán.
A kósza hold is elszáll tétován
s a zongora úgy áll a sarokban ott,
mint hatalmas, de meztelen cigány,
ki négykézlábon áll s fogsora villog.

Csönd.

Csak az óra szól: tik-tak. Talán.
Talán, mert minden oly sejtelmes ezen
a babonás, kétes, méla éjszakán...

Kinn kél a szél, benn csend, halk nesz se rezzen,
csak egy hang zokog ott a zongorán.

BIHARI LASZLÓ.

Csúsz, köszvény, ischias, nátha, ideg- és fejfájás, valamint meghűlésiől származó betegségek,

azonkívül tag- és izületi fájdalmak, influenza esetén ezen betegségektől megóvja magát a kitűnően bevált ogal által. A ogaltabletták kiválasztják a húgysavat és ezáltal egyenesen a betegség gyökerét irják ki. ogal Európa legkiválóbb orvosai és klinikái ajánlják. Semmiféle káros mellékhatást nem gyakorol. A fájdalmak azonnal enyhülnek és megszűnnek és álmatlanság esetén is kiválóan hatnak. Kapható minden gyógyszer-tárban.
Ára 1 pengő 80 fillér.

pontokon, vállalkozók, munkavezetők rettegtek tőle. Nagy jövő előtt áll, ezt mondta mindenki egészen addig a végzetes napig, amely véget vetett karrierjének.

Ezen a délután a csetei sarkantyuhoz rándult ki Toronyi. A gép vigan nyelte a kilométereket, a forró, nyári délutánon hűvös, simogató szelet támasztott a gyorsan száguldó kerékpár. És az ut egy kanyarodójánál egyszerűen csak hintó tünt elő, négy pej húzta hintó. Ó, szegény Toronyi, ő nem tudta, hogy ezt a hintót a gróf négy lova húzta, a grófé, akié hétezer hold televény itt, a kövérítő Tisza mentén. Zászló itt, errefelé a gróf neve, ahol 200—500 holdas dzsentrí birtokokon gazdálkodnak a vármegye urai. A gróf konzervatív, ő nem jár automobilon, fordulj vissza gyorsan, szaladj el messze, hogy meg ne ismerjen. Tűnj el valahol az erdő egy dűlőútján szegény vizipocok, hiszen ő a te parancsoló urad is. Egyéb méltóságai között az ármentesítőnek is elnök.

Az erdő valamennyi fája résztvevően suttozta ezt a szegény Toronyi felé, hisz ő nekik is a gróf volt a rettegett uruk, mint errefelé valamennyi erdőnek monopolistája. Toronyi azonban nem értette az erdők szavát s magabiztában vezette a motort a kocsik felé. A négy pej s a motor egy-kettőre elfogyasztották azt a kis távolságot, ami köztük volt. A motort nem ismerő lovak dühösen ágaskodtak, messziről hegyezték fülüket a pöfögő masina felé. Toronyi azonnal megállította a motort, félrehúzódott az ut szélére, ahogy uri, figyelmes, a lovak szeszélyét is tisztelő motoroshoz illik. A lovak prüszkölve, első lábukkal a levegőben járva az ut másik szélére húzódtak, úgy vitték el a kerékpár mellett nagy ur gazdájukat. Toronyi csak akkor ismerte meg, hogy ki ül a kocsiban. Ijedten kapta le a sipkáját.

— Alázatos szolgáját kívánok, méltóságos uram.

— Maga, — mondta a gróf, alig fékezve felháborodását, — maga az én mérnököm, azt hiszem.

— Igenis, méltóságos uram, Toronyi mérnök az ármentesítőnél.

— Nohát, maga, csirkefogó. öt kilométerrel utánam bejön a városba s beadja a lemondását. Megértett!

Már intett is a kocsisának s otthagya az országuton Toronyit.

A kis mérnök úgy törölgette utána a szeméit, mintha nem hitte volna, hogy élő embert látott. Honnan szakadt rá ez a szerencsétlenség? Perc alatt felfogta, hogy engedelmessé kell, hogy a grófnak ereje is van kivinni azt, amit követel. A könny kicsordult a szeméből, amint utána nézett a távolodó kocsinak. Leborult a föbe, ott, az erdőszélen és a kezével tarkarta el behunyt szeme elől a rettegett látomást, a jövőt.

Olcsó, tartós
iskolai harisnyák,
bőr- és posztókalapok
Márton Gyula és fiánál

III.

Toronyi még jobban megijedt attól, ahogy a városban, — jó nagyközség volt biz az, csak hogy járási székhely s emiatt neveztek városnak, — a főmérnök fogadta:

— Mit csináltál, te szerencsétlen? Epen most volt nálam a gróf. Add be a lemondásodat.

Toronyi elbeszélte a történeteket s azzal végezte, hogy a lemondását bizony nem adja be.

— Ebből pedig ki nem mészol, — legyintett a főmérnök. — Hiába nem adod be a lemondásodat, a gróf elcsapat.

— Elcsapat? Hát el lehet egy embert csapatni amiatt, hogy motorbiciklijé van?

— Nem úgy, pajtás. Ugy csapat el, hogy felhasználja a szerződésben azt a pontot, amely szerint egyéves próbaidő van.

— Dehát megfelelt. Vagy nem?

— Igen, de a grófnak nem feltétl meg, a motor miatt. Egy hét van hátra az egy évedből. Pajtás, ne haragudj rám, én is szegény ember vagyok. Engedelmeskednem kell. En felmondok neked. Egy havi fizetésed felveheted.

A kis, barna mérnöknek nem volt szive hazamenni. Hogy mondja el a feleségének ezt a csapást? A járási székhely egyik ügyvédjét kereste fel. Úgyes, fiatal, törekvő ügyvéd volt ez. Meghallgatta.

— Ne busulj semmit, öregem, — mondta. — Ez tiszta munka. Olyan botrányt csinálók a társulat választmányában, hogy csak úgy csattog. Te vagy a legkülönb mérnök itt a Tiszavidéken. Majd épen téged engedünk elmarni!

A fiskális csakugyan megkezdte szervezni a mérnök pártját. Egy hét mulva levelet kapott a bankjának igazgatójától:

— Öcsém, ha abba nem hagyod, amit elkezdted, a következő igazgatósági ülés után nem vagy a bank ügyésze.

Az ügyvéd nem ijedt meg, nem hagyta abba. Rá három napra értesítették, hogy a Farkas-uradalomnak nem jogtanácsosa többé.

A Toronyi-ügy kezdett dagadni. Beleavatkozott két politikai pártszervezet. Az ellenzéki csak elmérgesítette az ügyet. A gróf azt üzenté, ha Toronyi az ő barátjuk, még jobban nem kell neki. A kormánypárti szervezet fogadta a gróf. És összeszidta őket.

— Térjenek végre magukhoz! Csak nem akarják, hogy én meghátráljak egy kis mérnök előtt!

Botjára támaszkodva beszélt a küldöttséggel. A görcsös botra, amelyet mindig magával hordott vadászaton is s a hatósági szemlékre, mikor a környék falvai pörlekedtek vele egykori közbirtokossági erdők miatt.

A járási székhely uriaszonyait a mérnöknek sirása hatotta meg. Küldöttségbe mentek a grófnához. Az megígérte a közbenjárást s felajánlotta a grófnak a béke díjaként, hogy Toronyi eladja a motort.

— Nem. Nem engedhetek. Az ilyen ember mindig megbízhatatlan marad.

Az ármentesítő társulat választmányára két hét mulva ülést tartott. Az első pont a kis mérnök elcsapása volt, a második a belvizek osztályozási terve. A belvizeket a patakokon át akar

ták levezetni. A megnövekedett vizü patakoknak persze töltés kell itt-ott s a közepükön kanális kell húzni. A töltés és a kanális helyét az ármentesítő kisajátítja a birtokosoktól, akiké marad a használati jog. Az a vidék annyira át meg át van szelvé patakokkal, erekkel, hogy csaknem valamennyi választmányi tag érdekelt volt. A többi tisztviselő, ügyvéd.

Természetesen simán keresztülment a mérnök elbocsátása. Az ügyvéd, Toronyi reménye, szót sem szolt. A gróf ülés után félrevonta.

— Ezt már szeretem, fiatal barátom. Lesz gondom rá, hogy a tekintélyek tisztelete megnyerje jutalmát.

IV.

Toronyiék még három hónapig

Magyarország legjobb boxolói Debrecenben mérkőznek szeptember 11-én

Még soha nem tapasztalt boxláz fogta el most a sportrajongókat és a nagyközönséget egyaránt. Jellemző erre, hogy a most szeptember 22-én eldöntésre kerülő Dempsey-Tunney világbajnoki mérkőzésre a rendezőség 200 ezer főnyi közönség befogadására alkalmas arenát építtetett s bizonyos, hogy zsúfolt ház is lesz.

Hogy az ökölvívás ilyen nagy tömeget tud megmozgatni Európában, épen úgy mint Amerikában, annak oka az is, hogy a világháború igazolta legjobban az ökölvívó sport páratlan nagyszerűségét. Kiderült, hogy azok a katonák, akik a boxolásban járatosak voltak, azok voltak a leghasználhatóbbak és vitézségük pedig versenyen kívül állt. Ez a tapasztalat indította Európa művelt államait arra, hogy az ökölvívást tömegsporttá tegyék.

Ilyen célok vezeték a Magyar Ökölvívó Szövetséget is akkor, amikor nagy anyagi áldozatok árán sorra rendezik a különböző érdekfeszítő versenyeket s amelyek nyomán a fővárosban 15—20 ezer főnyire emelkedett a boxpublikum. Az ökölvívó Szövetség most a vidéki városokban is ki-

ott maradtak a városban. Elköltötték előbb a pénzeszkőiket, aztán szőnyeget, függönyöket adogattak el. Végül megkapták a hollandiai vállalat sürgönyét Toronyi kérésére, hogy vegyék vissza:

— Akármikor visszajöhet, ismét kezdő fizetés.

A mérnökék visszaadták a részletesnek a butorokat. A rádiót a patikusnak adták el. Toronyi csak a motorhoz ragaszkodott.

— Ezt nem engedem. Inkább az életemet.

Ami cök-mókjuk maradt, egy ládába csomagolták be, vasúton küldték előre. Ők ismét motorra ültek, az asszonyka sirva tetette az ura hátába az arcát, amikor a főuccán végigpufogtak. Indulóban messzi, Hollandia felé.

akarja mélyíteni az ökölvívó sportot. Ennek első eredménye, hogy szeptember 11-én vasárnap Debrecenben válogató versenyt rendez, amelyen a legjobb többszörös magyar válogatott ökölvívók indulnak. A verseny külön érdekessége, hogy az egyes súlycsoportok legjobbjai a felettük levő súlycsoport legjobbjaival kerülnek szembe, hogy a következő magyar—ir, magyar—cseh és magyar—német válogatott mérkőzésen megállhassák helyeiket.

Debrecenben ez lesz az első igazi nagy ökölvívó verseny és utána rövidesen még egy nagyszabású verseny színhelye lesz. A cseh válogatott boxolók ugyanis novemberben ugyancsak Debrecenben fognak összecsapni a magyar színek képviselőivel, mert Debrecenben olyan sovén közönség előtt lesz a nagyjelentőségű összecsapás, hogy a győzelem kivívása érdekében ez különösen nagyfontosságú. Úgy a szeptember 11-iki válogató boxversenyt, mint a debreceni cseh—magyar találkozást általános nagy érdeklődés előzi meg és az ökölvívóverseny társadalmi eseményé nővi ki magát.

Csökken a tifuszbetegek száma

Megírta a Debreceni Független Újság, hogy augusztus második felében nagyobb számban történtek tifuszmegbetegedések s e megbetegedések napokon át olyan arányban mutatkoztak, hogy Debrecen város közegészségügyének öre, Tüdő s Kálmán dr. egészségügyi főtanácsos, tisztí főorvos a legnagyobb aggodalommal látta a betegség emelkedő tendenciáját s már intézkedni akart, hogy más megoldás hiányában a járványkórházat nyissa meg a város, hogy legalább 24 beteg elhelyezéséről tudjon gondoskodni, mivel a be-

tegeknek a klinikán való felvétele hely hiányában nehézségekbe ütközött.

Az elmúlt héten azonban szerencsére az emelkedés megszűnt a megbetegedések számában és szeptember első napjaiban mindössze három megbetegedést jelentettek be, amelyek azonban még augusztus haváról valók. A betegedések csökkenése mellett még egy szerencsés körülmény jött segítségére Debrecen város közegészségügyi szerveinek.

Ez a körülmény pedig az, hogy a debreceni tudományegyetem klinikája most már felveszi a be-

tegeket, miután a nyári takarítást a kórtermekben befejezték s így az a két terem, amelybe betegeket nem tudtak elhelyezni, szintén rendelkezésre áll. A klinikák megnyitása a tifuszbetegek korlátlan felvétele előtt rendkívül nagyjelentőségű, mert ezzel a legerősebb védekezési eszközt nyerte meg a betegség ellen folytatott küzdelemben Debrecen város tisztí főorvosa. Nemcsak azért, mert így a betegek rendes, megkövetelt gyógykezelésben részesülhetnek, hanem azért is, mert így a mai nyomoruságos lakásviszonyok mellett kis lakásokban szorongó családoktól a beteg elkülöníthető s ezzel megakadályozzák a betegség továbbterjedését.

Tüdő s Kálmán dr. egészségügyi főtanácsos, tisztí főorvos ma munkatársunk előtt kijelentette a következőket:

— Az a benyomásom, hogy a tifuszmegbetegedések terén az állapot enyhült. Ez ma még egyéni nézetem. Ma már a klinika akadály nélkül fölveszi a betegeinket és e tekintetben semmi nehézség nem áll fenn. A kórtermek megnyitak és így a klinika — amint ezt szeptember elsejére meg is ígérték — a beutalt tifuszbetegeinket szó nélkül felveszi. Szeptember első három napján mindössze három tifuszbeteget jelentettek be hozzám, de ezek a megbetegedések is még augusztus havában történtek, csupán a bejelentések érkeztek most a főorvosi hivatalba.

— Örvendetes jelenség az is, hogy a klinikán nagyszámban gyógyulnak a betegek s nagyobb számban kapom a jelentéseket, hogy a tifuszbetegeket gyógyulttan bocsátották ki. Eddig mindössze két haláleset történt. A betegek száma is csökkent, amennyiben váratlan körülmények nem lépnek közbe, a betegség enyhe lefolyására és megszűnésére van remény.

Magyarország és a bécsi vásár

Irtá: *dunaréti Richards Richard, a bécsi osztrák-magyar kereskedelmi kamara elnöke.*

Az a megismerés, hogy Magyarországnak és Ausztriának a barátságos gazdasági érintkezés területén minél erőteljesebb módon kell előrehaladnia, ma már egyre jobban átmege a két ország kereskedelmi politikájának gyakorlati és elméleti köztudatába. Ez a megismerés készítette elő és származtatta azokat a gazdasági egyesüléseket, melyek földadatául a két ország gazdasági kapcsolatának minél szorosabbra való fűzését tüzték ki és mely célnak a megjeljesítésében ezek a legújabb kereskedelempolitikai alakulatok is máris jelentős eredményeket származtattak, amely eredmények an-

Igen hálások vagyunk,
ha Nagyságod csupán érdeklődésből is megtekinti
Kelim, Gobelin, Smyrna, Dichtl stb.
ujdonságait.
Kerékgyártó kézimunkápar
Szent Anna ucca 6.

Iskolába beiratkozók figyelmébe
Fésű, kefe, szappan és szappantartó,
fogkefe és fogkefetartó, olló, stb.
legolc óbban beszerezhetők a
Korzó Drogériában
Plac ucca 42

nál jelentősebbek lesznek, minél jobban konszolidálódnak a két szomszéd ország gazdasági viszonyai.

A kereskedelmi forgalomnak ilyen megerősítésére hivatottak a bécsi vásárok is, melyek az egész világ, tehát Magyarország termelőinek és kereskedőinek szemében is egészen különös jelentőséggel bírnak, hisz nemcsak a mezőgazdasági, de a kereskedelmi és ipari cikkeknek is, a világpiac minden irányában terjeszkedési lehetőséget biztosít, amellyel az egyes or-

szágok kereskedelmi forgalmának élénkítésére újabb impulzusokat ad.

Az osztrák-magyar kereskedelmi kamara éppen legutóbb is, az ő kezdeményezése folytán, a lizsi vámkérdésben megteremtette azt az alapot, amelyen Magyarország és Ausztria között, az új kereskedelmi szerződés gyorsan érvényesülését. A kamara ezzel is hozzájárult a kereskedelmi forgalom élénkítéséhez és ez a bécsi vásáron bizonyára mindkét fél javára fog érvényesülni.

Eredménytelen házkutatások voltak Debrecenben az országos kommunista szervezkedés ügyében

A Budapesti rendőrség politikai osztálya erélyes nyomozást folytat egy újabb kommunista összeesküvés ügyében. Az a gyanúja a rendőrségnek, hogy Szántó Zoltán elfogatásával még nem sikerült felgöngyölíteni a már kiépített szervezkedést és ezért úgy Budapestben, mint a vidéki városokban tovább folyik a kommunisták munkája. Pénteken este elhatározták a fővárosban, hogy mivel már elég adat, bizonyíték áll rendelkezésre, az egész ország területén el kell rendelni a gyanusakká vált embereknek a házkutatásokat.

Szombatra virradó éjszaka megtörténtek a házkutatások és a fővárosban 52, a vidéken pedig 32 embert állítottak elő a házkutatások során.

Debrecenben is megtartották a házkutatásokat és tíz munkás lakását kutatták át szigorú gondnal. Ötös és nyolcas rendőrcsoportok jártak értesülésünk szerint detektívekkel mindazoknál, akik a listán szerepeltek.

A rendőrség a legnagyobb titokban végezte a munkáját és késő éjszaka dolgoztak, hogy feltűnést ne okozzanak. Egyik helyről a má-

Nők, anyák figyelmébe!

A mai kor — a sportok és a fejlett testkultúra kora — mind jobban tudatára jut annak, hogy a nemzet és az egyén életében milyen nagy fontossága van az egészséges, jól fejlett, szép és edzett testnek.

A testi képességek olyanok, mint a lelkiek, ki kell őket fejleszteni, vagy amennyiben készen kaptuk, meg kell őrizni rendszeres és tudatos, sőt tudományos módszerekkel, melyek az anatomia és élettan szabályain alapulnak. Ilyen értelemben a testnevelés, a

SALVATOR FORRÁS

KELLEMEK IZÓ, ÜDÍTŐ,
GYÓGY, ÉS ASZTALI VIZ
VESE-, HÓLYAG-, RHEUMA-
BETEGEKNEK,
TERHES ÉS SZOPTATÓNŐK-
NEK NÉLKÜLÖZHETETLEN.
SAVALDÓ VASMENTES
KAPHATÓ MINDENÜTT !!

sikra kocsin mentek, hogy idő előtt hirtelen ne menjen a házkutatások megindulásának. A kommunistasággal gyanúsított munkások lakásán a legnagyobb figyelemmel végzett munka sem hozott eredményt.

Nem találtak semmi bizonyítékot és így előállítás sem történt.

A gyanúsított munkások egyes családtagjait kihallgatták, de a kihallgatás sem nyújtott bizonyítékot. Egy munkást, akinek lakását nagyon alaposan átkutatták és még az istálló hidlás deszkáit is felemelték, nem találták idehaza, két hete vidéken dolgozik ipari munkában.

Egyébként az újabb kommunis-tagyanus akció ügyében a budapesti főkapitányságon a legnagyobb eréllyel folyik tovább a nyomozás. Az előállítottak kihallgatása állandóan folyik. A nyomozást a vidékre is kiterjesztették és a vidéki főkapitányságokra az az utasítás ment, hogy a gyanus elemeket szállítsák fel Budapestre. Szombaton éjjel százan felül vannak a rendőrség őrzetében.

torna újabban óriási lépéssel fejlődött.

A célja mindig is az volt, hogy egészséges és szép generációkat neveljen, de ezt a célt és feladatot ma a fizikai és erkölcsi életnek, ezer nehézsége és szükséglete sűrű és követeli. Követeli azok számára is, akiknek kezébe Isten után a jövő nemzedékek sorsa és boldogsága van letéve a nők, anyák számára. Az egészséges test és lélek harmoniája egyik alapvető feltétele az egyéni boldogságnak, a testi erő és fegy-

mettség biztosítása a lelki erőnek és az önuralomnak. Hajsolt és idegölő s testet-lelket kimerítő napjainkban ezekre fokozottabb szükségünk van.

Minden nőnek és anyának tö-rődnie kell a saját maga és gyermekei testi-lelki épiségével és szépségével.

A női testnevelés ma különösen két ellenség ellen veszi fel különböző módszerekkel a küzdelmet.

Az egyik az elpuhulás veszede-lme, mellyel elhízás, lassú anyag-csere, gyors elfáradás, nehézkes járás s végül is a legkülönbözőbb betegségek szoktak együttjárni.

A másik a testi elsatnyulás, melynek külső ismertető jelei: a sápadt arc, beesett mellkas, esetleg hajlott hát, idegesség és rossz hangulat. Gyakran ki vannak ennek téve azok a nők és anyák, kik a háztartás és gyermeknevelés egyoldalú és kimerítő gondjai között önmagukról egészen megfeledkeznek, de még inkább azok a nők, akik hivatalokban görnyednek, vagy olyan ülő munkával foglalkoznak, ahol egész nap zárt levegőben kénytelenek feszült figyelemmel dolgozni, mikor is a szív, a tüdő, a nagy és kis medencebeli szervek egészséges működése alig lehetséges.

E két fejlődési szélsőség megszüntetésére és a női test harmo-nikus, egészséges fejlődésére torna tanfolyam lesz egész évben a Dóczy leánygimnáziumban.

Tulkövér egyének részére dr. Madzsarné Zsóri Alice rendszere alapján és verszegény, gyenge nők és gyermekek részére Nils Bukh-lsenfels módszere alapján. Beiratások szeptember 5-től, d. u. 3—5-ig az intézet tornatermében Maár Margit testnevelési tanárnál eszközölhetők.

Megszökött a mester a segédje munkakönyvével. A rendőrségen jelentette Tóth József iparossegéd, hogy a lakásán megjelent egy ismeretlen kerékgyártómester, aki mondta, hogy Szeres községben lakik és oda kell neki egy segéd. Tóth leszerződött és átadta a munkakönyvét, amellyel a mester eltűnt és nem tért vissza. A segéd feljelentésére megindult a kutatás a rejtélyes mester után. Személy-leírása: 30—35 év körüli egyén, magas termetű, barna haja és barna nyírott bajusszu, bal mutató ujja be volt kötve, állítólag vér-mérgezésből kifolyólag. Az illető sárgás hosszú felsőkabátot (köpenyt), sárga nyári ruhát, pantalon nadrágot és sportspakát viselt.

FLIT
Elpusztulnak a:
LEGYEK SZUNYOGOK,
MOLYOK, HANGYÁK, POLOSÁK,
BOLHÁK, SVÁBBOGARAK,
TETVEK STB. VALAMINT
PETÉIK ÉS TOJÁSAIK.

Sorja hanna fekete sávval!

HIREK

— **Istentiszteleti rend a református templomokban 4-én vasárnap.** A Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Hegedüs Kálmán, d. e. 11 órakor dr. Révész Imre, délután 5 órakor Siposs Imre, a Kosuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Madar Zoltán, az Arpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Vajda László, délután 3 órakor Magyar Bertalan, az ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Bagdy Dániel, délután 5 órakor Nagy Sándor, a Homokkertben d. e. 10 órakor Halász András, Nyilastelepen d. e. 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Madar Zoltán, a Csapókerthben délelőtt 10 órakor Tassy János, a Nyulásbarakban délután 3 órakor Halász András a Feketebarakban délután 4 órakor Halász András.

— **A jövő héten visszatér szabadságáról a polgármester.** Magoss György dr. polgármester, aki tudvalevően három hét óta Karlsbadban tölti szabadságát, a jövő héten és pedig csütörtökön, szeptember 8-án érkezik vissza szabadságáról. A polgármester másnap már elfoglalja hivatalát.

— **Az egyetemi rektor fogadó órái.** A Tisza István tudományegyetem 1927—28. évi rektora dr. Verzár Frigyes egyetemi ny. r. tanár az egyetem kormányzatát szeptember hó 1-én átvette, a fogadó óráit hétköznapokon 12—13 óráig tartja.

— **Beiratkozás a kereskedő tanonciskolába.** A kereskedő tanonciskolába beiratkozni szeptember hó 5—6—7 napjain d. u. 3—5 óráig lehet a női felsőkereskedelmi iskola igazgatói irodájában (Kálvin-tér 2.) A régi tanulók az ellenőrző könyvecskéjüket, az új tanulók pedig a szerződésüket és az utolsó iskolai bizonyítványukat kötelesek bemutatni. Az évi tandíjon kívül a beírás alkalmával minden tanuló 1 pengőt fizet tanulmányuti alapra. A tanítás 14-én, délután 2 órakor kezdődik. Az igazgatóság.

— **„Ben-Hur”-t nézze meg a Meteorban.**

— **Elütötte a szekér az Attila téren.** Szombaton délelőt az Attila téren egy ismeretlen szekeres elütötte özv. Takács Gyuláné Varga ucca 26. szám alatti lakost. Az asszonynak eltört a bal karja. A mentők kiszállították az egyetemi sebészeti klinikára. A rendőrség megindította a vizsgálatot a vigyázatlan szekeres kézrekrítésére, aki a baleset után lovai közé csapott és elhajtott.

— **Testnevelési órák az iparostanonciskolában.** Debrecen város iparostanonciskolájának most felépült és teljesen felszerelt tornatermében ez évi szeptember 15-től hetenként kétszer délután 6—14 éves leánygyermekek számára tornaórákat tart az iskola testnevelési tanára. Tandíj havi 4 pengő. Jelentkezni lehet szeptember 5-től minden d. e. 9—12-ig az iskola Csapó uccai bejáratánál (l. em. jobbra) dr. Gottenhuber Henrikné testnevelési tanárnál.

A Debreceni Iparosok és Kereskedők (ezelőtt Kékosz) Hitelszövetkezete helyiségét áthelyezte a ref. püspöki palota 11. sz. bolhelyiségébe. (Nagytemplomnak oldalt)

BANÁN-BEHÓZATÁS**ÉRÉTT NYUGATINDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPLALÉK**

BR. TELEFON: 982-85

Kedvezményes utazás a reklámkiállításra. A kamara közli érdekeltségével, hogy a szeptember hó 15-ig tartó vas-, gép- és háztartási ipari kiállítás és a vele kapcsolatos I. nemzetközi reklámkiállítás és olcsó polgári burtorbemutatóra félúru vasúti jegy váltására jogosító igazolvány a kamara 5-ös számú szobájában 4 pengőért kapható.

Szép eredménnyel terjesztik a Nem! Nem! Sohal emléklapokat. Megirtuk, hogy a Magyar Nemzeti Szövetség igen szép emléklapokat készített, amelyeknek terjesztését Debrecenben is meg kezdték. A terjesztést Gugi Zoltán dr. végzi két segédeivel. A Magyar Nemzeti Szövetség kiküldötte, Gugi Zoltán dr., bár csak néhány napja van Debrecenben, máris a legszebb eredményről számol be: a jelvényeket mindenhol társadalmi, vagyoni és felekezeti különbség nélkül mindenütt szívesen és tömegesen veszik s mindenki örömmel áldoz egy pengőt, amennyibe egy ilyen szép jelvény kerül. Előjártnak a jelvények vételében a tisztviselő és hivatalok, akik és amelyek százával veszik meg a jelvényeket. A jelvények terjesztése tovább folyik és a jelek szerint Debrecen lakossága e hazafias akcióban ismét tanujelét adja annak, hogy minden hazafias megmozdulásban elől jár lelkesedéssel, aldatkészséggel, hazaszeretettel.

„Ben-Hur”-t nézze meg a Meteorban.

Beiratkozás a női felsőkereskedelmi iskolába. A női felsőkereskedelmi iskolában a javító vizsgálatokat 10-én 8 órától tartják meg. Beiratkozni minden nap 9-12 óráig lehet. Hivatalos pótbeírás 12-én és 13-án, a tanítás kezdete 14-én 8 órakor. Az idegen nyelvek tanítása csoportokban történik és a következő isk. évtől kezdődőleg a tanulók második idegen nyelvként tetszésük szerint az angolt, vagy franciát tanulhatják. Az igazgatóság.

A DKASE Kabán az ottani MOVE S. E. és KSC válogatott ellen játszik vasárnap, miért is felkérem az alatt felsorolt játékosokat, hogy vasárnap 14 órára a nagyállomáson jelenjenek meg: Báthory, Weisz, Gorszás, Buttkay, Frédy, Juhász, Nagy Imre, Kerezy I., Okros, Varga, Kecskés. A csapat 14 órakor indul és 21 órakor a gyorsal érkezik vissza.

Hadigondozottak figyelmébe. Felkéretnek a Nyulas, Epreskerti, Sámsoni uti házhelyhez jutottak, hogy szept hó 4-én, vasárnap délután 3 órakor, minden csoport a saját házhelyén fontos ügyben okvetlen jelenjen meg.

Meglopták a nagyerdei vendéglő főpincérét. A nagyerdei vendéglő főpincére Keszthelyi Vendel jelentette a rendőrségnek hogy a pénzszekrényét ismeretlen tettes dézsmálja. A detektivek megállapították, hogy a tolvaj a vendéglő egyik alkalmazottja, Pintér Gusztáv. A kihallgatás során Pintér beismerte a lopásokat és elmondta, hogy 20 esetben összesen 80 pengőt lopott el a szekrényből, amelyhez kulcsot vásárolt. Pintér Gusztávot a rendőrség átadja az ügyészségnek.

Dr. Erdélyi Pál bel és ideg- orvos szabadságáról visszaérkezett s rendelését újból megkezdte Piac ucca 22.

Egy kocsis meglopta a társát. Szász Ferenc kocsis a napokban társának Jánosnak lakásán járt, ellopta a szegről az ünneplő csizmát és megszökött a városból. A rendőrség a feljelentésre megindította az ügyben a nyomozást.

Henny Porten nem tud járn. A Színház. Elvi, Ince János he-tilapja új száma szenzációs riportot közöl Henny Portenről, a világhírű mozistárról, aki Póstyében kezelteti magát. Egy filmfelvételen meglátott, csúzt kapott és most egy lépést sem tud járn. — Ezenkívül szenzációs riportok. — Reinhardt gulyás-bankettje Salzburgban. Farkas Imre, Bus Fekete László regényei, nagy alaku kotta, egész estét betöltő darabmelléklet. Egyes szám ára 80 fillér, negyedévi előfizetési díj 8. — pengő. Kiadóhivatal: Budapest, VII. Erzsébet körút 29.

Nyukosz hirdmény. 1. A főcsoport e hó 7-én, szeren este telenyolc órakor bajtársias összejövetelt tart és felkéri ama tagokat, kik ezen összejövetelen részt venni ohajtanak, hogy ezt e hó 6-án, kedden d. u. 5 és 6 óra közt a Nyukosz hivatalos helyiségében az elnökséggel tudatni sziveskedjenek, amidőn is az összejövetel helye közölni fog. 2. Tüzelőfa és poroszszén kedvezményes árban való biztosítása céljából felkérjük tagjainkat, hogy igénylésüket e hó 6-án, kedden d. u. 5 és 6 óra között az elnökségnek a hivatalos helyiségben bejelenteni sziveskedjék. Elnökség.

Szülők figyelmébe. Az Országos Bíró és Ügyészeti Egyesület debreceni internátusába bírák és ügyészek egyetemét és főiskolát látogató, avagy felső gimnáziumba járó havi havi 14 pengő; más köztisztviselő havi havi 16 pengő; — ügyvédek és más hivatásban élők havi pedig havi 18 pengő fizetése mellett lakásra (fűtéssel, világítással és kiszolgálással) az 1927/28. iskolai évre telvétnek. Az internátus munkaszerű tiszta, egészséges és Debrecen főterén, a legszébb helyen fekszik. Az internátus növendékei jó erkölcsi magaviseletüket és sikeres tanulmányi előmenetelüket biztosító felügyelet alatt állanak. Elemezés tekintetében az egyetemi Mensa Academicán, vagy magánházaknál élkezhethetnek. Paplant, párnát és lepedőket a növendékek hoznak magukkal, ágylat, matracot, ruhaszekrényt, éjjeli szekrényt és íróasztalt az internátus ad. Felvételi kérvények az 1927. évi szeptember hó 15-ig nyújtandók be az internátus igazgatóságához (Debrecen, Ferenc József ut 22., III. e. 5. sz.). Felvétel egyébként — üres hely esetén — az iskolai év folyamán mindig kérhető. Az internátusi díjakat az igazgatóság kivételes esetekben indokolt kérelemre mérsékelheti.

Tanévnyitás az izraelita polgári leányiskolában. Az izr. polgári leányiskolában a javítóvizsgálatok szeptember 9-én és 11-én lesznek. A pótbeiratások 12-én és 13-án, a rendes tanítás 14-én kezd.

Fajbaromfiakat adnak a kisgazdáknak. A földmivelségi miniszter a Baromfitenyésztők

Országos Egyesületét bizta meg fajbaromfiak kiosztásával. Az egyesület, amelynek Budapesten, az Üllői-ut 25. sz. alatt vannak a helyiségei, közli, hogy ősszel kezd meg a fajbaromfiak kiosztását. Azok, akiknek baromfiakat kiutalnak, két tyukot és egy kakast kaphatnak olyan feltétellel, hogy a szaporulatból egy év múlva négy tyukot és két kakast kötelesek visszaadni. Ugyancsak kizáródnak kell viselni a szállítási és csomagolási költségeket is. Ludból és pulykából is igényelhet minden kisgazda két tojót és egy kakast, ezekből egy év múlva csak ugyanannyit kell visszaszolgáltatni, mint ahány darabot részükre kiosztottak. Az akcióba belekapcsolódott a debreceni Baromfitenyésztők Egyesülete is, amelynek vezetősége szívesen ad felvilágosítást.

25 fillérért**120 viccet, adomát, karikatúrát,**

tréfát, humoreszket, satírárt eddig csak Amerikában tudtak adni, ahol az óriási fogyasztás lehetővé teszi, hogy az illusztrált humoros újságok olcsón kaphatók. Magyarországon ez a példátlan kedvezményt a Debreceni Független Újság áldozatkészsége folytán

először Debrecenben élvezik

lapunk előfizetői. Az elismerten legjobb, legnövösabb és legnépszerűbb humoros lappal, a **Borsszem Jankó**-val kötött megállapodásunk alapján 50 fillér helyett 25 fillérért adjuk előfizetőinknek számonként a Borsszem Jankót. Aki tehát

havonta 75 fillérrel

toldja meg a Debreceni Független Újság-ra való előfizetését, **havonta háromszor kapja a Borsszem Jankót.** Ennek az utánozhatatlannul eredeti és szellemes újságnak Molnár Jenő vezetése alatt olyan kiváló munkatársai vannak, mint:

Harsányi Zolt, Hegedűs Lóránt, Heital Jenő, Móra Ferenc

s kivülük minden elmés magyar író. Rajzolóárdája élén az utóherhetetlen Gáspár Antal áll.

75 fillért takarít meg havonta,

aki 75 fillérrel előfizet a **Borsszem Jankó**-ra, amelynek rendes havi előfizetési ára 1 pengő 50 fillér annak, aki **nem a Debreceni Független Újság** előfizetője. De ezenkívül

megtakarítja a kabarét is

a **Borsszem Jankó** olvasója, mert ez a lap az egész magyar közéletet, irodalmat, színházat, közgazdaságot, sportot stb. tíz napról tíz napra a legderűsebb magyar kedély és a legfinomabb francia elemesség görbe tükrében mutatja meg.

Ne haragítsa magára a családját

és ne fossza meg a **Borsszem Jankó** élvezésétől. Siessen bejelenteni előfizetését a Debreceni Független Újság-nak. Debreceni előfizetőink a **Debreceni Független Újság** gal együtt házhoz szállítva, vidéki előfizetőink egyenesen Budapestről postán küldve kapják a **Borsszem Jankót.**

75 fillérért 360 vicc, adoma, karikatúra!

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájj, homlokfejfájás, láz, székszorulás, hányás, vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. — A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a **Ferenc József víz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótélménynek bizonyul. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

Fokozódik az érdeklődés a vas- és reklámkiállítás iránt. Budapestén a Városligeti Iparcsarnokban nyitva lévő Vas-, Gép- és Háztartási Ipari Kiállítás, valamint az I. Nemzetközi Reklámkiállítás iránt az érdeklődés állandóan fokozódik. A legutóbbi napokban József Ferenc főherceg és Anna kir. főhercegnő látogatott meg a kiállítást és megtekintették a vas- és gépipari kiállítás nagyszerű csoportjait. Ezután pedig a reklámkiállítás mozgalmas és zenetől hangos csarnokába mentek át, ahol József Ferenc főherceget különösképp a fürdőügyi és idegenforgalmi kiállítás csoportjai érdekelték, miután ő is lelkes híve a magyarországi idegenforgalom fejlesztésének és így legutóbb is a főrendiházban lelkes beszédet mondott az idegenforgalom érdekében. A főhercegi pár meghatottan állt meg a reklámkiállításon elhelyezett Rotheimer-e-sátor előtt és mind a ketten aláírták a sátorban kitett üdvözlő lapot. A séta után a kiállítás vezetősége pompás bokrétát nyújtott át a főhercegnőnek, akit a körséta alatt is állandó szeretetteljes szimpátiával figyelt a kiállítás közönsége. Sokan meglepetéssel állapították meg, hogy Anna főhercegnő a legtekintetesebb magyarsággal beszél és minden iránt érdeklődik, ami a magyar nemzeti ügygel és a magyar szellemmel összefügg. A főhercegnő igen nagy érdeklődéssel olvassa legkiválóbb írónkat és állandóan tanulmányozza a magyar történelmet. A kiállítás szeptember 15-ig van nyitva és így a vidéki közönségnek a legkellemesebb utazási idejében lesz még alkalma a gazdag kiállítást megtekinteni. A kiállításra felutazók részére félúru menetjegy váltására érvényes kiállítási igazolvány, mely egyuttal állandó belépőjegy a kiállításra, a kiállítás irodájában (Városliget, Iparcsarnok) kapható.

Tankönyvek és írószerek az összes iskolák részére kaphatók Hegedűs és Sándor r.-t. könyv- és papirkereskedésében, főposta mellett.

Ilyen könnyen és gyorsan oldódnak a valódi

Aspirin-tabletták

egy pohár vízben. A szer bevitelének ez a módja különösen biztosítja annak közismert kiváló hatását. Csak valódi Aspirin-tablettákat vegyen, az eredeti Bayer-csomagolásban, a zöld szalaggal!

RAMMINGER hölgyfodrász
Szent Anna ucca 12. Telefon 15-37.
Hennő hajfestő specialista.
Diploma Páris 1926.

SPORT

Bologna felé fordul a főérdeklődés vasárnap

Magyarország—Franciaország víziló mérkőzése és Bárány István küzdelme Arne Borggal a 100 méteres gyorsúszásban — A bolognai Európa-bajnokság fő attrakciója — Debrecenben a Bocskay—Attila mérkőzés ígér jó sportot

Vasárnap nagy napja lesz a magyar uszoknak. Emléknében minden intrika ellenére is sikerült víziló csapatunknak a döntőig felverekedni magát és vasárnap ütközik meg a franciákkal, hogy bajnoki címét megvédje. A franciák most kitűnő formában vannak és így a magyar fiúk csak a legnagyobb küzdelem árán győzhetnek.

Ugyancsak magyar érdek forog kockán a 100 méteres gyorsúszásban, ahol Bárány István találkozik a világrekorder Arne Borggal. Ebben az évben Bárány István nem kapott komoly ellenfelet, de östehetsége és a gyengébb versenyeken is elért kitűnő eredményei reményt nyújtanak arra, hogy a verseny után a magyar zászló fog lengeni a bolognai uszostadion árbócán.

A futball nagyüzeme vasárnap már teljes apparátussal folytatja munkáját. Amatőr és profi bajnoki és kupa mérkőzések szerepelnek a változatossággal összeállított programon és Debrecennek is elég nagy szerep jutott benne az

Attila—Bocskay

vidéki kupa mérkőzéssel. Mindkét újdonsült elsőligabeli csapat vereséget szenvedett első bajnoki mérkőzésen, de míg a Bocskay a magyar bajnokságot ellen győzelemnek is heillő eredményt ért el, addig az Attila a Sabariától szenvedett kis gólarányú vereség ellenére is nagy csalódást keltett. Vasárnap tehát egymás ellen kell ismét eldönteni a felsőbbeséget és ezért a két csapat a gyengének bizonyult pontokon előnyös változtatáson megy keresztül. A csapatösszeállítások a következők: Attila: Németh—Kulik, Dankó—Janovic, Hajós, Kripkó—Singer, Powolny, Kautzky, Siklóssy. Múhoray.

Bocskay: Hübner—Baik, Molnár—Szolárszky, Sipos, Keviczky—Markos, Molnár, Vampetics, Schreiber, Poloneczky.

A mérkőzés pontosan fél négy órakor kezdődik és előzőleg fél 2 órakor a

DTE NyÖTSE

amatőr bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. A DTE régi játékosai is sorompóba állnak, hogy végre egy jó csapatot sikerüljön a bajnokságban szerepeltetni és így a

kék-sárgák szép játék után valószínűleg győzni is fognak. A DTE összeállítása a következő: Szabó (Dotya)—Roff, Szutor—Kriszter, Fejér, Kalmár—Kiss L., Polyik, Kiss G., Kaiser, Marozsán. Bíró: Szántó Zoltán.

Vidéken

is két mérkőzés kerül lejátszásra. Nyiregyházán a NyKISE—DMTE a helyi csapat biztos győzelmét ígéri, míg a Berettyóújfaluban lejátszandó BUSE—NyTVE mérkőzés sorsa nyílt.

Budapesten

a legnagyobb érdeklődés a Sparta Hungária közép-európai kupa mérkőzés iránt nyilvánul meg. A Hírzerral megerősített Hungária csak nagy küzdelem árán győzhet a cseh bajnokságot ellen. A bajnoki mérkőzések között nem akad érdekel, mert a Ferencváros—Kispest és Újpest—Budai 33 mérkőzések az előlallók biztos győzelmét fogja hozni.

Teljes fordulóval kezd a szezon a II. és III. b. liga is és a sok mérkőzés között a Pécs—Baranya Kanizsa és a Turul—Bak ígér erős küzdelmeket.

A DEAC atletikai versenye vasárnap délután pontosan három órai kezdettel lesz az Egyetemi Sporttelepen. A verseny egyben a MASZ keleti kerületének válogató versenyét is szolgál, mert az itt mutatott formák alapján válogatják ki a szeptemb. 8-án Pécsen rendezendő országos vidéki bajnoki, valamint a 11-én Szegeden rendezendő ifjusági vidéki bajnoki versenyre a kerület képviselőit. Az intéző bizottság a napokban már megállapította a kiküldendő névsorát, de mert különösen a pécsi versenyre legteljesebb gárdájával megy a kerület s a versenynek egyik reális favoritja, ha mindenképp ki tud állítani, így tehát a maximális létszámmal vesz részt a versenyen annál is inkább, mert a verseny előtti felvonulásban is minél nagyobb tömeggel vesz részt. A versenyen az összes klasszikus atletikai számokban a kerület legjobbjai indulnak.

Uj játékosok a DKASE-ban. A DKASE, mint tudjuk, profi játékosai kiválásával igen meg-

gyengült, amit a lelkes vezetőség saját nevelésű ifjú játékosaival igyekezett pótolni, miután azonban a vagongyárban való könnyű elhelyezkedés miatt az ifjak legjobbjai is a DVSC felé gravitálnak, a vezetőség a Turul volt legjobbjait igazoltatta le, így Gorzsás, Juhász és Nagy személyében ismét igen jó játékosok fellett rendelkezik. Nevezettek a DKASE legközelebbi mérkőzésén már szerepelnek is.

SZÍNHÁZ

Bérletnyitás a Csokonai-színházban. Kardoss Géza színházgáto helyettese Bartha István, aki a Komjáthy-rezsim idejéből kedves ismerőse a régi debreceni színházlátogató közönségnek, Debrecenbe érkezett és hétfőn, szeptember 5-én megkezdte a színházi héretek gyűjtését. A régi bérlok jogát e hó 11-ig respektálja az igazgatóság azontul átadja az igénybe nem vett helyeket az újabb jelentkezőknek. Bartha igazgatóhelyettes a bérletek eszközlése céljából a színház igazgatóságai irodájában található d. e. 10-től 1-ig és elután 3-tól 6-ig.

MOZGÓSZÍNHÁZAK:

Vasárnap
Szeptember hó 4-én
VIGSZÍNHÁZ
Két attrakció!
A13-as szoba titka
Bütyki dráma 7 felvonásban.
A főszerepet Ivon Novello, Anglia leg-szebb nője játsza.
Megelőzi:
ZORO VA HURU
(JÖNNEK A BESTIÁK!)
Dzsungel dráma 9 felvonásban.
URÁNIA
TOM MIX FILM
A farmerek réme
Vadnyugati történet 6 felvonásban.
Megelőzi:
FRANÇOIS LANGER
világsiker arató bohózata:
Őn papa lesz!
Kettős főszerepet Anny Ondra játssza.

Hétfőtől VIGSZÍNHÁZBAN: A kis gentleman, társadalmi dráma 7 felvonásban. Főszereplők: Jean Forest és a francia filmművészek híresei. Megelőzi: Tavasz ucca 10. (Egy görbe éjszaka története a bécsi életből), főszereplők: Margarete Lanner és Georg Alexander. — URÁNIA-BAN: Jégáradat (Vasököl — arany-sziv), Viola Dana és Kenneth Harlahal, megelőzi: Nem akar nőszülni? Mary Kid és Georg Alexander-rel.

„BEN-HUR”-t nézze meg a „ME-TEOR” mozgóban pénteken, szombaton és vasárnap. Jegylovétel a to-ongás elkerülése végett állandóan.

Perzsaszőnyegek szakszerű javítását megbízhatóan, jutányosan vállalom. Elsőrendű kivitelű szőnyeget bármilyen méretben készítek. Jablonszky, József kir. herceg ucca 40. sz.

Villannyal varr ön? A Singer motor megkíméli önt a fáradságtól, hogy varrógépét lábbal hajtsa! Sziveskedjék valamelyik Singer fióküzletben a Singer motor bemutatását kérni. Vételkényszer nincs.

Ha jól és olcsón akar étkezni, járjon az Alföldi pince Étterembe (Alföldi Takarékpala-ta). Menü- és abonoma-rendszer. Koszt uccai kihordásra is kapható. Kitűnő homoki és badacsonyi borok.

Hazakeresztm s az óradást megkezdtem. Schenk Leoné.

Urbach és Geróné budapesti modellszalonn hirdetésére külön is felkerjük a hölgyközönség figyelmét.

Ócska és új tankönyvek az összes iskolák részére, valamint mindenmü olcsó iskolaszerek kaphatók Aczél antikváriumában. Új helyiség: Kistemplombazár, Széchenyi ucca 2.

A városi zeneiskolába (Vár u. 1.) szeptember 1-től kezdve lehet beiratkozni, naponta d. e. 9—1 óráig. Beirási díj egész évre 5 pengő. Tandíj évi 80 pengő, mely havi 8 pengőjével is fizethető. Felvételnél kezdő és haladó tanulók a zongora, hegedű, gordonka, ének, orgona, zeneszerzés, fa- és rézfuvóhangszerek, cimbalom és gordon tanszakra. Bővebb felvilágosítással szolgál a zeneiskola igazgatója. Telefon 396.

Perzsaszőnyeget legalább 4 méteres nagyságban megvételre keresek. Cim a kiadóban.

A „TAKARÉKOSÁG” vásárlási könyvecskéjével mindenféle tankönyv és iskolai felszerelés is vásárolható a „Hegedüs és Sándor” irodalmi és nyomdai részv.-társ. könyvkereskedésében, Piac ucca 34., főposta mellett. — Bővebb felvilágosítás nyerhető a „Takarékosság” központi irodájában, Deák Ferenc u. 6. sz., földszint.

Tétkönyvtár, ávegyszólás, kárakatok tükörzése. Sipkovits, Szív u. 14—15. Telefon 356.

Ha külföldre vagy megszállott területre utazik, nem nélkülözheti a most megjelent legújabb

Vasuti utmutató

Részletes nemzetközi menetrendek, díjazások, express- és luxusvonatok, közvetlen gyorsvonati összeköttetések és csatlakozások betűrendben Budapestről a fontosabb külföldi állomásokra, összes magyar postai járatok.

Végleges szerb, román és olasz menetrendek.

Ára: Pengő 3.20.

Kapható: Hegedüs és Sándor rt.

könyvkereskedésében.

Telefon 54.

Kelet-Magyarország legnagyobb és legdusabban felszerelt
férfi-, fiuruha áruháza .
MAGYAR RUHAIPAR
Debrecen, közvetlen a Bika-szálló épületében

KÖZGAZDASÁG

Jelentékeny áresések voltak a gabonatózsdén

Határidőüzlet előfordult kötése: Buza: Október 31.00, 30.98, 31.04, 06, 30.90, 82, zárlat 30.84—86. Március 33.56, 60, 62, 88, 70, 50, 44, zárlat 33.46—48. Május 34.20, 24, 26, 28, 10, zárlat 34.16—18. Rozs: Október 28.50, 54, 58, 46, 36, 36, 28, 24, zárlat 28.22—24. Március 30.02, 04, 29.92, 80, 76, zárlat 30.74—76. — Tenjeri: Május 25.96, 94, 26.00, 02, 06, 08, 25.90, 96, 26.00, zárlat 25.98—26.00.

Készárüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg 30.60—80, 78 kg 30.90—31.10, 79 kg 31.20—31.40, 80 kg 31.40—60, felsőtiszai 77 kg 30.40—60, 78 kg 30.70—90, 79 kg 31.31.20, 80 kg 31.20, 80 kg 31.20—40., fejemgyei 77 kg 30.30—50, 78 kg 30.50—70, 79 kg 30.80—31.00, 80 kg 31—31.20. Pestvidéki rozs 28—28.15, egyéb rozs 27.80—28.00, takarmányárpa I. 25.50—26.00, takarmányárpa II. 25—25.50, felsőmagyarországi sörárpa 29—33.00, egyéb sörárpa 27—30.00, tenjeri 24.75—25.25, zab I. 22.50—22.75, zab II. 22.25—50, repce 43.50—44.50, korpa 18.50—19.00.

Valutaárnyomok: Angol font 27.76—27.92, Belga frank 79.50—79.80, Cseh korona 152.60—153.10, Dinár 10.02—10.08, Dollár 567.80—570.20, Francia frank 22.40—22.60, Hollandi forint 228.40—229.40, lengyel zloty 63.35—64.35, Lei 3.40—3.55, Lira 31.10—31.40, Német márka 135.65—136.15, Osztrák schilling 80.35—80.75, Norvég korona 149.50—150.10, Svájci frank 110.15—110.55, Svéd korona 153.15—153.75.

— Ferencvárosi sertésvásár. Budapestről jelentik: Felhajtás 905 eladatlan maradt 810. Árak: könnyű 146—150, közepes 164—168, nehéz 170—72, szedett 158—60, hussértés 152—76, zsirsértés 152—76, zsirsértés I. 160—62, II. 148—150.

A debreceniek találkozóhelye

Budapest legelsőrendű, modern családi szállója az

István Király szálloda

VI., Podmaniczky-utca 8.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.

A Nyugati pályaudvar közelében.

„SCALA“

ZONGORATEREM BUDAPEST, VI., Nagymező u. 48. Zongorák, pianók legolcsóbban havt 80 pengős részletek is.

Tégla

legolcsóbb beszerzési forrása

KLEIN SAMUEL

téglyagyár, DEBRECEN

Iroda Udák Ferenc ucca 3. Telefon 557, telep 50.

AZ EREDETI PFAFF VARRÓGEPEK

A JELENKOR LEGJOBB GÉPEI

RÉSZLETRE IS KAPHATÓK

SCHENKENGEL I.-NÉL DEBRECEN, HUNYADI-U. 17

Olcsó vétel! Olcsó eladás!

Eddig még nem létezett szenzáció a

HAVAS harisnyaházban, Bádogos ucca 1

Reklámcikkek:

1 pár „Angol“ gyermek Patent harisnya Ia — — — P — 88
1 pár tiszta cérna flór női harisnya — — — — — P 2.40
1 pár valódi selyem női harisnya — — — — — P 4.50
1 drb gyermekmellény Ia gyapjuból — — — — — P 4.70
1 drb csodás szép női Pullóver gyapjuból — — — — — P 10.—
1 mtr Crep de Schine egész nehéz gyönyörű színekben P 10.—

Wilahiri „Kilner gyermek Patent harisnyák

Kétféle kosztimujdonságok

Pullowerek Crep de Schinek Selyem sálak
Kötött kabátok Georgettek Selyem nadrágok
Férfi harisnyák Georgi n ujdonság Bőrkesztyűk

Kérem a „HAVAS“ névre ügyelni!

Debreceni és környékbeli előírás szerinti Intézeti

FEHÉRNEMŰEK

Paplanok, matrácok, takarók legújabb kivitelben és áron

Kardo László

vászon- és kelengyeüzletében szerezhetők be

Debrecen, KOSSUTH UCCA 9. Alapítási év 1831.

Mindennemű villamossági cikkek csillárok nagy választékban

Legújabb külföldi rádióujdonságok megérkeztek!

Tekintse meg kirakatomat!!

SIMON JENŐ

Jó szék. herceg ucca 3. Bika-fürdő bejárata mellett. Telefon 13 22.

Korvin Áruház Farkas László és Társa

Piac ucca 65. sz.

Figyeljen az árral !!! Figyeljen az árra!

Mától kezdve az eddig 5 pengő 60 fillérért árusított hiba nélküli selyemharisnyákat

4 pengőért árusítjuk.

Kapható minden színben.

Mentőszekrény

minden nagyságban és kivitelben.

ALKATRÉSZEK külön kaphatók

SCHÖN SÁNDOR

keztű-, kötszer- és orvosi műszertárában Debrecen, Piac-u. 14. Csapó-u. sarok. Telefon 11-55

AGARÁSZÓ TÁRSASÁG

néhány 1½—3 éves csak kiváló küllemű

vadászagarat vásárolna!

Ajánlatokat pontos leírással, méretek, származás, megtekintési mód, ár megjelölésvel „Döntés szeptemberben 8141 jellegre

Haasenstejn és Vogler r. t. hirdetőjébe, Budapest, V. Dorottya ucca 11. II. Közvetítő díjazunk!

FELHÍVÁS.

A Hajduhadházi Részvénytársaképenztár folyó évi augusztus hó 21. napján tartott rendkívüli közgyűlésén a Hajduhadházi Gazdasági Bank Részvénytársaság hajduhadházi becéggel való egyesülése következtében a társaság feloszlását elhatároztán, a keresk. törv. 202. §-a alapján felhívja hitelezőit, hogy követeléseiket jelen felhívásnak harmadszori közzétételétől számított hat hónap alatt érvényesítsék.
Hajduhadház, 1927. évi augusztus hó 29.

Az Igazgatóság.

A legnépszerűbb és legnagyobb reggeli újság a

PESTI NAPLÓ

olvasóinak egyszerű levelező-lapon kifejezett óhajására

ingyen

mutatványszámokat

küld.

A levelezőlapokat

Budapest, VII, Erzsébet körút 20.

szám. a Pesti Napló kiadó-

hivatalának kell

címezni.

Köztisztviselőknek az előfizetési árból husz százalék engedmény jár.

Galgóczi magántanfolyam és jogiszeznárlum

Budapest VIII., Mária Terézia-tér 3. (Baross-u.)

Előkészít középszintű magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra.

Kitűnő jegyzetek!!!

Legolcsóbban FEST, TISZTIT Weisz,

Arany János-utca 9.

Gyász esetén 24 óra alatt.

Elsőrendű minőségű

BUTOROKAT

háló, ebédli, konyhaberendezések, férfiszoba bőrgarnitúrák, ebédl- és futószőnyegek és mindenféle kárpitos cikkek nagy választékban

részletfizetésre is.

Allami tisztviselők részére külön árengedmény!

FENYVES

BUTORÁRUHÁZA

Kistempombázánál.

Az új filmszezon döntő sikerei a Star filmek lesznek!

Ezekben játszanak:
Chaplin, Laura la Palante, Douglas Fairbanks, Bánky Vilma, Mary Pickford, Conrad Veidt, Elisabeth Bergner, Gloria Swanson, Rod la Roque, stb. stb.

Épület- és butorvasalások, founérok
BÉSZLER LAJOS-
 nál Széchenyi ucca 2

FORNAI MÉNES

felosztása miatt
 szeptember hó 11-én, vasárnap d. e. 11 órakor **Forna-pusztán** a Hazai Mezőgazdasági R. T. béruradalmában

Önkéntes árverésre

kerül Eladtnak: **Carl von Burgund** angol tellvér mén, wle-elburga ménesből (apja Carabas és anyja Bungatow), egy darab négyéves **Nonius** mén, eredeti mezőhegyesi és saját nevelésű anyakancák, három, kettő és egyéves csikók.
 Árveretnél szándékozókat úgy a székesfehérvári állomáson, mint a bicskei állomáson déli-10t 10 órakor autóbuz várja és viszi ki a gazdaságba.
 Esetleges felvilágosításokat a budapesti központi iroda (Andrássy ut 98. sz. a.) szívesen ad. Telefon: T. 141-47. Sürgönytelim: Tobdtermelő.

Szönyegek legolcsóbb beszerzési forrása. Kedvező fizetési feltételek.
LŐRINCZ SZÖNYEGÜZEM
 Szoboszlai-ut 11/B.

!! Háztartási, fodrászati, piperecikkek !!

Kántor Ernő és Társa cég alatt

(Városház épület, Piac- és Rózsa ucca sarok)

nyitotta meg üzletét a megszűnt Stern kefégyár városi raktárának 25 éven át volt vezetője.

Főtörékvésünk, hogy előzékeny és pontos kiszolgálással, olcsón szabott árakkal álljunk a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Szives pártfogást kérünk!

!! Háztartási, fodrászati, piperecikkek !!

A „TAKARÉKOSSÁG”

VÁSÁRLÁSI KÖNYVECSKÉJÉVEL

MINDENFÉLE TANKÖNYV

ISKOLAI FELSZERELÉS

IS VÁSÁROLHATÓ

HEGEDÜS és SÁNDOR

IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
PIACUCCA 34. FŐPOSTA MELLETT

Bővebb felvilágosítás nyerhető a »Takarékosság« központi irodájában Deák Ferenc u. 6. földszint

Elárulítóhelyek:
 Kubinyi Lajos és Társa tetőfedő vállalat, építési anyagok raktára Debrecen,
 Lukács Vilmos és Testv. tetőfedő vállalat, műkö- és cementárugyár Debrecen
 vitéz Onody Habueski János tetőfedési vállalkozó Debrecen, Gelbmann Ignác
 fa- és terménykereskedő Balmazújváros.

Mindenféle butorok elismerten legjobb minőségben!

BUTOR

DEBRECENI FAIPAR RT. városi üzlete Király ucca 4
 Telefon: 3-41

!!! Kedvező fizetési feltételek !!!

Varga József jóhírnevű kárpitos szakmühelye a régi helyen ismét megnyílt!

Etvállalok a legutányosabb árban garantált jóminőségű anyaggal átdolgozásokat és javításokat, valamint függönyfeltevéseket. — Raktáron tartok kész hencsereket matracokat, garnitúrákat, bőrbutorokat, vasbutorokat és hajított székeket.

Varga József butorkereskedő és kárpitosmester
 Ferenc József ut (Piac) 44. szám, az udvarban

MAGYAR SZABAD.

PATKÓGYÁR RT.

Érdekközösségben a Mannesmann Goburg Vasművek R.-T.-gal
 DEBRECEN, HID UCCA 4. SZ.

Gyárt és szállit elsőrendű kivitelben

folytonégő kályhákat

fekete, nickelezett és zománcozott kivitelben,

öntött és karikás kályhákat

füstesöveket és mindenemű öntvényeket, sodronyfonatokat fekete és horganyozott kivitelben !!!

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

több évtized óta legjobban bevált tetőfedőanyag
 Kapható: Balogh Dávid Fa-kereskedelmi R.-t.-nál Debrecen.

Gyermekruhák és felöltők

fiúcskáknak és leányoknak, sokkal szebbek és olcsóbbak, mint az otthon készült. — Őszi és téli babiruha és babilabakötőnleges nagy választékban. — Modell darabok pompás kivitelben.
Iskola- és intézeti ruhácskák, bársony-, szövet- és selyemruhák a legdivatosabb színekben, elsőrangú anyagból. **Gyermekruha és kabátujdonságaink** feltűnést keltők. — Tessék szollit árainkról és a szép kivitelről meggyőződni. **Vételkötelezettség nincs!**

GYERMEKDIVATHÁZ

Debrecen, városház épület, a főkapu mellett.
 Még meglevő babilabakötők, míg a készlet tart, feltűnő olcsón kaphatók.

Ne dobja el

az üres cipőkrém dobozokat,
mert

ingyen kap

1 tele doboz

eredeti angol recept alapján készült

„VESTA“

cipőkrémet

6 üres „VESTA“ dobozért ott,
ahol azokat vásárolta.

Kapható

kicsinyben és nagyban

Weisz Bertalan festéknagykereskedő
Vojt Simon fűszerkereskedő Hadházi ut
Belvárosi Festékház Hatvan ucca 2.
Nagy Viktor fűszerkereskedő Árpád-tér
Weisz Márton fűszerkereskedő Deák Ferenc u.
Jóna János fűszerkereskedő Nyil ucca 34.
Sárközy Sándor fűszerkereskedő Hatvan u. 17.
Zsuróvics Ferenc fűszerkereskedő Miklós ucca
Weisz N. Gyula fűszerkereskedő Varga kert
Kovács János Jókai ucca 52.
Terner Béla nagyker. Burgundia ucca 1
Danczinger Lajos fűszerkereskedő
Hegedűs János Szabó Kálmán ucca
Kovács Lajos Nyil ucca 2.
Csermák Gusztáv Déval ucca 34.
Molnár István Mikes Kelemen ucca 1.
Nagy József Ujvárosi ut 16.
Stanga G. Gyula Burgundia ucca 14.
Grünbaum Pál Erzsébet ucca 22.
Rozs Márton Cegléd ucca
Fehér József Baross ucca 11.
Benda András Mikes Kelemen ucca 1.
Grünstein Sándor Attila tér 2.
Goldmann Herman Kúlváros tér 13.
Nagy István fűszerkereskedő Csönka Pál ucca 2.
Domby Miklós Rakóczi ucca 25.
Kiss József József kir. herceg ucca 24.
Kron János Miklós ucca 22.
Czeplény Gyula Vörösmarty ucca 20.
Kálnay András Káoss ucca 3.
Deutsch Dávid Szechenyi ucca 47.
Danczinger József fűszerkereskedő
Vágó László Teleky ucca 71.
Fischer Vilmos rövidáru nagykereskedő
Lejtner és Rosner rövidáru nagykereskedő
Hollender Henrik rövidáru nagykereskedő
Kanczler József rövidáru nagykereskedő
Klein Ignátz fűzernagykereskedő
Klein Ernő rövidáru nagykereskedő
Mayer Lajos Hatvan ucca 36.
Weisz Márton Szepességi ucca 21.
Hodosy István Kézai ucca 48.
Harsányi István Ebtűs ucca 4.
Németh Kálmán Ebtűs ucca
Kardos Gábor Kut ucca 36.
Kohn Sámuel Károly Ferenc József ut
Fischer Bernáth Ujvárosi ut
Németh József Csapó ucca 40.
Veres Istvánnó Mester ucca 48.
Spiridinov Spiridin Kossuth ucca 58.
Krajnik Márton Szepességi ucca 35
Kiss Testvérek Iparkamara
Braun László Hatvan ucca 71.
Lucács Pál Csométa ucca 19.
Árva István Honvéd ucca 38.
Óz. Simák Lajosné Vigkedv Mihály u. 36.
Szabó György Wesselényi tér 2.
Cseresznyés Ferenc Homok ucca 79.
Sarkady Géza Árpád tér 3.
Haasz Rozsika Beresényi ucca 35.
Hj. Stanó Sándor Bocskay tér 12.
Györy Ferenc Kálvin tér 3.
Kaiser Sándor Mester ucca 16.
Dioker Lajos Hatvan ucca 41.
Steinberger Vilmos Hatvan ucca 61.
Auspitz József festéknagykereskedő
Barger Miklós Szotyrol telep 50.
Bihari Béla Teglavető 250.
Strém Vilmos Teglavető 225.

URBACH és GERÓNÉ

NŐI DIVATTERME

BUDAPEST, IV., HARISBAZÁR 6.

Őszi és téli modell collectióját

szeptember 5-től

mutatja be

kizárólag saját helyiségeiben.

AGZÉL HENRIK

MODERN ANTIQUÁRIUMÁT
KÖNYV-
ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉT

SZÉCHENYI U. 2.

SZÁM ALÁ, VOLT „SOMOSSY
LÁSZLÓ“-FÉLE HELYSÉGBE

HELYEZTE ÁT!

Ócska és új tankönyvek

az összes iskolák részére az előirt legújabb kiadásokban, ugyszintén író- és rajzszerkesztés nagy választékban. — Mult évi tankönyveket becserelek. — Hibás vagy meg nem felelő tankönyveket becserelek vagy visszaveszek.

VARRÓGÉPEK

CSILLÁROK
GRAMOFONOK

KERÉKPÁROK

ELŐLEG NÉLKÜL
A LEGKEDVEZŐBB

RÉSZLETFIZETÉSRE

KATZ ANDOR

GÉPARUHÁZBAN

PIAC UCCA 83. SZ.

KIRÁLY U. SAROK

TELEFON: 7-78

INGYENES GÉPHIMZÉS OKTATÁS!

Padlólakkok

a legszebb színekben, a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók
STERN festékkészlet ban
PIAC-UTCA 10., Bükvári szombor

Tölgyoszlopok

2 métertől 3-5 méterig, kapufél-
fának, lépcsőnek kitűnően alkal-
mas, jutányosan beszerezhető

Ispotály ucca 3/b.

Bartha fatelepen

Soffőr-iskola

szeptember 1 en a

PANNONIA GARAGE-
ban megkezdődik.

Debrecen, Piac ucca 42. :: Telefon 2-99.

Ne fűtsön nyáron!

A „PHOEBUS“ főző

gőzöt takar
meg!

Tökéletes,
szagtalan,
kékiángó.

Kényelmesen
főz!

11 percz
perc alatt
tör. Nem
kormoz.

Füstje nincs

Robbanás,
mérgezés
kizárva!

Ára gyor-
san vissza-
térül, mert
minden
más főző-
nél gyor-
sabb, taká-
rékosabb

Érdeklődőknek bemutatja:

Sesztina Lajos vasáruháza

Debrecen.

vagy budapesti vezérképviselet

Ardó József Budapest, VI., Vilmos
császár ut 43. Telefon Teréz 216-34

MICHELIN PNEU

autószerelések, FORD alkatrészek

legolcsóbban

NAGY JOZSEF

nagykereskedése

Budapest, VI., Andrassy ut 34. sz.
Telefon: Teréz 221-97.

Szőnyegüzem

CSAPÓ UCCA 56.

Perzsaszőnyeg

||| kés. Ités
||| javítás
||| tisztítás
||| megóvás
||| Fonalak
||| Minták

Most szerezz be

tűzifáját és szenét

Békési és Lőw

cégnél, mert most legjobb a mi-
nőség, legolcsóbb az ár. Eladás
kicsiben és nagyban. — Telep:
Homokkert, „Hungária“ malom
mellett. Bánffy-u. 4. Telefon: 9-45

APRÓ HIRDETÉSEK.

● HÁZASSÁG ●

Nősülendők
és férjhez menendők! Urak és hölgyek forduljanak a legnagyobb bizalommal Samu János házasságközvetítő irodájához, Debrecen, Piac ucca 41., diszkréció biztosítva. 1301

ELADÁS

MATÉ SANDOR
nyug. m. kir. államp. tanácsos O. F. B. ingatlanirodájának hirdetései:

Eladó házak: Miklós, Arany János, József kir. herceg uccákon és a város minden főbb uccáján modern négy-, ötszobás házak.

Központoz közel eladó szép modern, alapincézett bérház beköltözhető hat parkettes, fürdőszobás lakással.

Batthyány uccán nagy, üzletes bérház felezésre, jutányos áron kedvező fizetési feltételekkel.

Központon ötszobás beköltözéssel, nagy udvarral.

Legforgalmasabb helyen emeletes bérház, egy földszintes bérház husz lakással.

Kisebb házak: Erzsébet ucca 75., Faraó ucca 12., Kishegyesi ut 32., Bekecs ucca 2. számú házak jutányos áron.

Késes ucca 81. számú nyolcbalagos alapincézett szép bérház kettőszáznegyvenmillióért.

Kizárólagosan megbízott iroda: **Széchenyi ucca 55.** Telefon 14-63. 1299

Cserépkályhák
jutányosan beszerezhetők. Károly Ferenc József ut 8. (Margit-fürdő átellenében.) 92

Deák Ferenc
uccai templomban I. emeleti női imaszék eladó. Cim a kiadóban. 95

Cipőket
hol vásárol? En már az ujonnan bevezetett cipőosztályon Csapó u. 33-35. (Iparostanonciskola épület), Guttman Dávid rőfősnél veszek, hol nagyon olcsón és szolidan kiszolgálják. 1219

Tűzifa
vágott 40.000,- szalon porosz-szén legolcsóbban kapható Grünfeldnél, Csapó ucca 16. Telefon 982. 1278

Allandó
női énekes tambura zenekar a Gazdag-étteremben. 870

Singer-
kerékpárok, gumik, alkatrészek legolcsóbban beszerezhető Molnár Testvéreknél, Nagytemplomnál. — Telefon 727. 680

Lusztig Ernő
asztalosmester, Deák Ferenc ucca 10. Egyszerű fekete ebédlőberendezés és konyhaberendezés olcsó áron eladó. 678

RÉZÜSTÖK RÉSZLETFIZETÉSRE
is Mándoknál, Arany János ucca 13. 284

Uj butorok
leszállított árakban, hálósobák, konyhabutorok, börgarnitúrák, diványok, hencserek, szalóngarnitúrák, tükrök, mindenféle butorok: Széchenyi ucca nyolc. 1003

Legszebb
kerthelyiség a városban Gazdag-nál, Hunyadi ucca 1. sz. 870

Cementlapok,
betoncsövek, kutyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúgyárában, Debrecen, Hatvan-u. 7. 452

Hatvan uccai kertben
Ujvárosi u. 14. sz. szőlő, 300 négyszögletes parcellákban házhelyeknek eladó. Értekezni: dr. Balázs Jenő bankháza, Piac 89. 89

Négy
bőrfotel, nagy tükör asztallal, szivar- és könyvszekrény, kályha, asztal olcsó árban eladók hall vagy férjiszobába. Darabos u. 38. 77

Szalma,
lucerna, löhere Szép tanyán gazdaság felosztása folytán eladó. — Ugyanott törek, langpelyva egészben vagy ölenként eladó. Értekezhetni lehet kint a tanyán, Bellegő 380. szám. 76

Sírkövek
minden kivételben leszállított gyári áron részletfizetésre is kaphatók Hunyadi ucca 14. 777

Hencserek,
diványok, matracok, készen kaphatók Glattstein kárpitos mesternél, Püspöki palota. 614

Nyári kelmék
férfi és gyermekruhákra mélyen leszállított árban Kupfer posztósnál, Kistemplombazár. 1188

Cipő olcsósági
Férfi és női gyermekcipők, valamint angol szövetek olcsón beszerezhetők Arany János ucca 8. udvarban Weisznál. 679

A Sörkabaréban
cendes éttermi árak, — elsőrendű konyha, kitűnő italok. 870

Valódi Mellchar „Unikum-Drill“ vetőgépek és sorszámozók, eredeti Bächer-acélekék tüköracél kormányval, amerikai rendszerű Bächer-lókapák és egyéb talajmivelő különlegességek állandó nagy raktára
Bächer-Mellchar eke- és vetőgépgyárak kizárólagos képviselője
Ráhmer Sándornál, Debrecen, Piac-utca 43. Telefon 962.
Ugyanott a „Cormick“-petrolaum-traktor és a Magyar kir. államvasutak gépgyára kerületi képviselője.

Sírkövek,
fejfa-kövek műköből és természetből legolcsóbban beszerezhetők és megrendelhetők. Aranyozást és betűvésést jutányos áron vállal Polgári Lajos, Tócsokert, Faiskola ucca 7/g. 3938

SÍRKÖVEK
műköből, természetből olcsón kaphatók a Debreceni Műkögyárnál, Fürdő ucca 2. 388

Alapítási év 1905. — Te sfozszám 9-27.
Mintaraktár
véltekonyozor nélkül is bármikor megtekinthető!
GYENES ANTAL
közponi fűtés, szellőztetés, légozoz, vízvezeték, fürdő- és csatornázási vállalata DEBRECEN, ARANY JÁNOS UCCA 27. SZ. Ezüst éremmel kitüntetve.

HOMOK,
építkezésre kiválóan alkalmas, kapható a Közraktárban. Telefon 58. 965

MARVANYMOZAIK,
cementlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Műkögyárnál. Fürdő ucca 2. sz. 955

Eladó
két nagy láda Piac ucca 34. 5

Benzin
45 filléért kapható, autók olcsón. Motorkerékpár 5 és fél millió. Pataky, Erzsébet ucca 32. 1195

TÖZIFA
és szén legelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tűzifa bevozatallal. Telefon 12-50. és 10-93. 955

Legerősebb
szappanfőző szóda 1 kg. 60 fillér, 1 liter Shell benzin 48 fillér, 1 darab óriási „Galambduc“ szappan 48 fillér. Festékek, olajok, ecsetek és háztartási cikkek legolcsóbb árban kaphatók a Belvárosi Festékházban, Hatvan ucca 2. 897

Nikkelezést,
ezüstözést és galvanizálást
szakszerűen eszközöl
Földvári
Debr. I-ső Elektrotechnikai Gyára
Széchenyi-u. 55. Telefon 168.
Gyékornok felvétetik.

KIADÓ 2 ÁGYAS SZOBA
a p'ac közepén szeptember 1-től egy vagy két uriember részére, esetleg fürdőszoba használatl. — Központi fűtés. Cim a kiadóban. 4950

Gumikabátot,
gyermekruhát olcsót és jót csak a Budapesti Férfi-ruha Aruházban vásárolhat, Csapó ucca 17. Színházatiáró. 669

Permetezők,
kazsák, kapák, fürdőkádak, nyug-székek legolcsóbban Nagy vasúteleben, Csapó ucca forduló. 663

JOMINOSZGO
csertégla és cserép kapható a Tóth és Sebestyén rt. Kishegyesi uti téglagyárából. — Eladása Simonffy ucca 1/a. II. emelet. Telefon 6-10. 955

Kerékpár,
szabadonfutó, 45.— pengőért 1-adó. Simonffy u. 33., utolsó ajtó. 3321

DIENES JÓZSEF
v. községi főjegyző Országos Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és biztosítási irodája Fűvészkert ucca 16. sz. (Saját ház.) Telefon 14-98.

Eladó házak:
Kollégium mellett négyszobás 25 ezer pengő.
Agárdi ucca 7. számú ház; 11 ezer pengő.
Csonka uccán két beköltözhető lakással; 11,000 pengő.
Nap ucca 16. számú; 32,000 P.
Báthori ucca 20. számú, 5,500 P.
Bezerédi uccán adómentes ház nagy kerttel; 8,500 pengő.
Sámsoni ut 9. számú üzletes; 16 ezer pengő.
Jerikó uccán háromszobás; 15 ezer pengő.
Dévai uccán házak 24 havi részletfizetésre.
Márton Kálmán ucca 11. számú; 12,000 pengő.
Csokonai uccán háromszobás; 20 ezer pengő.
Acél ucca 2. számú; 8,800 P.
Malvin ucca 33. számú; 9,600 pengő.
Kölcsény ucca 16. számú; 14,000 pengő.
Herczegh uccán nagy kerttel; 12 ezer pengő.
Vécsey ucca 27. számú, háromsodas kerttel; 20,000 pengő.
Toldi ucca 23. számú; 2,400 P.
Csapó ucca 84. számú; 17,000 pengő.
Apalfy ucca 20. számú félház; 12,500 pengő.
Mező ucca 12. számú; 5,000 P.
Kinizsi ucca 60. számú; 6,500 P.
Király Ferenc ucca 7. számú; 5,000 pengő.
Eötvös uccán üzletes; 16,000 P.
Nemes ucca 15. számú; 8,000 P.

Király Ferenc ucca 51. számú; 5 ezer pengő.

Acél uccán kétszobás; 10,000 P.
Szegényházsor 34. számú ház, nagy gyümölcsös; 12,500 pengő.
Sámsoni ut 19/b. számú 10,000 pengő.

Vulkán-telep 6. számú; 5,500 P.
Báthori uccán két lakással; 3,200 pengő.

Szeremley ucca 13. számú négyszobás; 12,000 pengő.

Gyepűsor 43. számú; 10,000 P.
Fűvészkert ucca 14. számú emeletes; 85,000 pengő.

Jánosi ucca 40. számú üzletes 4,200 pengő.

Iren ucca 24. számú; 3,000 P.

Részletes leírások az irodában megtekinthetők.

Házhelyek a Homokkertben, — Kishegyesi uton, Tégláskertben, — Egyletkertben, Csapókerkben és Acél uccán.

Dévai és Rásó Gyula uccán házhelyek 24 havi részletfizetésre eladók.

Hajduszoboszlón, a gyógyfürdő mellett 418 négyszögöl telek eladó.

Szőlők:
Csapókerkben, Hatvan uccai kertben, Martinkán, Hajdubagason és Vámospércsen.

Földek:
Hajduszoboszlói határban 44 és 10 holdas;
Sámsoni kövesuton 2 holdas buzatermő;

Almosdon 74 holdas tanvás;

Diószegi kövesuton 36 holdas;

Fancsikán 30 holdas buzatermő;

Szeghalmon vasuti állomásnál 6 hold.

Földbérlet: Debrecenhez közel 127 holdas fekete föld.

Lakások:
Vörösmarthy uccán háromszobás, Varga uccán kétszobás.

Üzlet: Nagyforgalmu vendéglő bérlete átadó.

Pénzkölcsönt ajánlok ingatlanbekebelezésre, olcsó kamatra.

Parcellázásokat elvállalok.

Biztosítások irodám utján a legolcsóbban köthetők.

Keresek eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó és bérbeadó földeket.

Dienes, Fűvészkert ucca 16. 1298

Takaréktűzhelyek
a legégszerűbbtől legdiszesebbig készen kaphatók. Lakatostanulónak fiu felvétetik. Kandia 15. 99

Eladó ház,
háromszobás, fürdőszobás lakás, istálló, göré, magtár, sertésaklok; villanyvilágítás, a vásárpénztár és vőghidi villamos megállónál. Sipos ucca 1. Értekezni: Hatvan u. 55. 104

Wertheim-kassza
III., jókarban levő, eladó. Leichtmann, Simonffy ucca 12. 112

KERESLET

150 kat. holdig tanyás
földbérletet keresek. Ügynökök díjaztatnak. Dr. Balázs Jenő bankháza, Piac 89. 90

Férfiszabósághoz
jó családból való fiu tanulónak felvétetik. Öry Sándor, Kossuth u. 11. 88

Tanár
középiskolai izr. nő-
vendéket teljes el-
látásra elvállal.
Cim a kiadóban.

KÖLCSÖNÖK

betáblázásra
föld és házigatlanokra
hosszabb és rövidebb időre
legolcsóbb kamattal mellett

Dr. Balázs Jenő bankházánál
DEBRECEN, Piac ucca 89. szám.
Royal kávéházal szemben (Blattner ház)
Telefon 143.

Perfekt

könyvelő és gyorsíró kisasszonyt
felveszek. Hatvan ucca 11. Földes.
Ugyanott tiszta üvegeket veszek.
1294

Volt biztosítási

tisztviselőket, vidéki akvizíciós
munkára felveszek. Soltész, Arany
János ucca 24. 96

Teljes

ellátásra elfogadok tanulókat német,
francia oktatással, zongorahaszná-
lással, minden iskolához közel, ju-
tányosan. Hatvan ucca 2., I. eme-
let. 97

Perfekt

gép- és gyorsíró állást keres. —
Megkereséseket „Szorgalmas” jel-
legére. 94

Cserépkályhát,

használtat, jókarban levőt veszek.
Kossuth ucca 39., házmester. 102

Leány,

gyermekszereplő, mindenek fel-
vétetik. Nap ucca 11. 3. ajtó. 101

Állandó

butorkiállítás!

Háló, ebédlők, uriszobák
legolcsóbban beszerezhetők

Lefkovits butorház

ref. püspöki palota. Kedvező fizetési feltételek.

Jó

nagymunkás férfitársasághoz fel-
vétetik. Öry Sándor, Kossuth uc-
ca 11. 87

Házmester

felvétetik szeptember 15-re —
Nemzetőr ucca 3. sz. háztulajdo-
nosnál. 93

HOSSZABB

bizonyítvánnyal rendelkező és jobb
házaknál szolgált perfektt szakács-
nót fiatal pár azonnali belépésre
keres. Cím a kiadóban. 83

Társ

meglévő rentabilis szolid üzlethez
15.000 pengő biztosított tőkével,
megfelelő közreműködéssel keres-
tetik. Ajánlatok a lap kiadóhívtá-
lához 20 fillér válaszbélyeggel
„Biztos megélhetés” jellege alatt
küldendő. 1283

Két

iskolásgyerekeknek vagy egyetemi
hallgatóknak teljes ellátást ad
urino. Piac ucca. Cím a kiadóban.
54

Kifutó fiut keresünk.

Hegedüs és Sándor r.-t., Piac uc-
ca 34. 60

Pénztáros kisasszonyt

keresünk. Jelentkezni írásbeli
ajánlattal Aczél Henrik antiqua-
rium, Kistemplombazár, Széche-
nyi ucca 2. 59

Kocsis

azonnalra felvétetik szikvizgyárba.
Csokonai ucca 31. szám. 105

Izr. urinó

elsőrendű ellátásra elfogad két
középszkolás leány vagy fiu ta-
nulót, lelkiismeretes felügyelettel.
Falkné, Arany János 54. 106

Perzsaszőnyegét

magy ebédlőbe megvételre kere-
sek. Cím a kiadóban. 33

Izr.

uricsalád teljes ellátásra 1. eset-
leg 2 diákot elfogad. Burger, Hat-
van u. 70. 56

A
TÖKÉLETES
AUTÓPNEU

CORDATIC

A
TÖKÉLETES
AUTÓPNEU

A VIDÉK LEGNAGYOBB ÉS LEGMODERNEBB

GUMMIJAVÍTÓJA

MAGYAR RUGGYANTAÁRUGYÁR R. T.

TULAJDONÁT KÉPEZŐ

TAURIL PNEUMATIK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

TISZÁNTULI LERAKATÁNÁL

DEBRECEN, PIAC UCCA 42. (PANNONIA GARAGE)

TELEFON 15-72.

Egy

szoba lépcsőházi különbejárattal
— irodának is alkalmas. — kiadó.
Piac ucca 16., II. ajtó. Alföldi Ta-
karék. 108

Fűszerüzlet

forgalmas helyen azonnal átvehe-
tő. Bocskay tér 12. 110

Különbejáratu

uccai butorozott szoba azonnal ki-
adó. Boldogfalva ucca 9. 109

Zsidó

uricsalád 2, esetleg 3 jóházból
való középiskolai tanuló teljes
ellátásra felvesz. Bővebbet a Tu-
rai-utcaiban. 51

Keresek

2 szobás modern lakást Piac uc-
cán, vagy valamelyik mellékuccá-
nak az elején, október 15., vagy
november 1-re. Ügynököt díjazok.
Csapó u. 58. 72

Két

diákot vagy diákleányt teljes ellá-
tásra az iskolai évre elfogadok. —
Német társalgás. Apaffy ucca 32.
16

Okleveles

református lelkész, kinek állam-
számvetési és katonai vizsgája is
van, bizalmi vagy bármilyen ál-
lást keres helyben vagy vidéken,
esetleg gazdaságban (uradalom-
ban). Címe a szerkesztőségben.
4854

KÉT

nagy szobát fürdőszobával kere-
sek, de nem albréltbe. Cím a ki-
adóban.

BIHARI GÁBOR

mérlegkészítő
Méliusz-tér 9. szám.
(Kossuth uccai templomnál.)

VEGYES**Uccai**

butorozott szoba szolid urnak
azonnal kiadó. Darabos ucca 14.
74

Németet,

franciát felelősséggel jutányosan
tanít okleveles tanerő. Cím a ki-
adóban. 98

Csendes műhelynek

kiadó uccai, nagy betonozott
pince. Deák Ferenc ucca 6. 100

Fülöp Etta

nőikalapszalonia, Péterfia ucca 14.
Modellkalapok nagy választékban.
Alakítások jutányosan. 86

Kis

mellékszoba egy személynek ki-
adó. Lorántffy 28. 91

ÖCSKA VASAT,

REZET MINDENFÉLE FÉMET

legmagasabb árban veszek. Nagyobb té-
telért vidékre is kiutazok és házról is el-
szállítok.

STEINER EÖTVÖS-u. 110. Telefon 686

Krumpli főzőtűt és vasvélőket állandóan kaphatók!

Szoboszóló

gyógyforrásvíz megrendelhető:
Asztalos Endre, Boldogfalva ucca
3. Telefon: 6-58. 107

Beköltözhető

rendelő, iroda, birtok kiadó. Villa
eladó. Csapó ucca 19. 111

Különbejáratu

szép butorozott szoba azonnal ki-
adó. Kalvin tér 5. 103

Zeneakadémiát

végzett tanárnő zongoraórát ad
kezdőknek és haladóknak. Jutá-
nyos árak. Cím a kiadóban. 85

KÉT,

esetleg három intelligens izraelita
fiatalember lakást kaphat. Hatvan
u. 9. 82

Kiadó

egy butorozott szoba egy vagy két
fiatalember részére. Értekezni Jó-
zsef kir. herceg u. 41. 81

Csinosan

butorozott szoba két uri egyén ré-
szére ref. gimn. mellett kiadó. Ér-
tekezni lehet a kiadóban. 84

Egy butorozott szoba

kiadó Csapó ucca 43. szám alatt.

Toledot,

gomblyukat, monogrammot és
egyéb kézimunkát jutányosan vál-
lalok. Hajó ucca 14. sz. 79

Két fogásos

menü vacsora 1 pengő. Gazdag-
étterem, Hunyadi ucca 1. sz. 870

EGY

csinosan butorozott különbejáratu
szoba kiadó. József kir. herceg u.
35., II. 58

Négy fogásos

menü ebéd 1.10; Gazdag-étterem,
Hunyadi ucca 1. 870

Zsinór,

rojt, harisnyafejlesztés, szemtel-
szedés Paszománygyárban, Piac u.
32., udvarban. 570

Két

urilánynak vagy gyermeknek ellá-
tást és kellemes otthont ad uri-
asszony. Piac ucca 49. I. em.
szemben a kapuval. 73

Divatos

géphímzést vállal Kovács Margit,
Péterfia 11. 905

Jóindaság

butorok

olcsó árban
részletfizetésre is
kaphatók

WEINSTOCK HENRIKNEK
Miklós utca 2., Apolló-butorüzlet.

Kun József

uriszobák, Széchenyi ucca 1. Saját,
valamint hozott kelméből készít
elegáns ruhákat, legjobb kivitel-
ben, olcsó árban. 966

MÉRLEGJAVÍTÁS,

hitelesítéssel, legjutányosabban:
Garai, Zsák ucca 11. műhelytele-
pén (Csokonai ucca mellett). 113

Piac 61.

Fischer-házban irodának kiadó az
uccai félemeleti és az I. emeleti
— jelenleg Fonciére — helyiség.
114

Mérlegkészítő

műlakatos műhelyem áthelyeztem
Méliusz-tér 9. (Kossuth uccai
templomnál). Bihari mérlegkészítő.
959

Molnár Testvérek

világhírű kerékpárok, varrógépek,
alkatrészek raktára, javító műhe-
lye, Nagytemplomnál. Telefon 727.
680

Kiadó

csinosan butorozott különbejáratu
uccai szoba. Télen légfűtés. Bika-
bérház, II. emelet 2-ik ajtó. Érte-
kezhetni 11-től 1 óráig. 4372

Filé

kézmunkákat, függönyöket, terít-
őket legolcsóbban készítünk. —
Kurcz nővérek, Fűvészkeret ucca
12., II. 67

Zálogház, Hunyadi u. 14.

folyósít előnyös feltételek mellett
kölcsonőket ékszerre, biciklik-
re, autókra s mindenféle keres-
kedelmi árukra. 777

Figyelem!

Megnyílt új órás és ékszerüzlet,
ahol a legkomplikáltabb óra- és
ékszerjavítást jótállás mellett ké-
szítenek. Kérem a n. é. közönség
b. pártfogását. — Kepes Adolfiné,
Kossuth ucca 15. (Kontsek-ház-
ban.) 1161

„Anni”

kalapszalón 3 pengőért alakít mo-
dell után, 8 pengőért már nyári
ujdonságok kaphatók. (Csapó u.
58.) 691

Szabó vasaló kályhák,

kaszálk, kapák, fürdőkádadak, nyug-
székek legolcsóbban Nagy vasúz-
letében. Csapó uccai forduló. 663

Csapó ucca 67.,

Bálint József asztalos ajánlja saját
készítésű butorait. 1172

KIADÓ

Arany János ucca 54. sz. ház
egészséges, modern betonozott
pincehelyisége műhelynek, raktár-
nak igen alkalmas. 4848

Szerény,

megbízható nő keresek elsejére
ötödik éves fiamhoz Debrecen
melletti nagyközségbe, ki háztar-
tásban segédkezik. Zongorázni, —
németül is tudó előnyben. Cím a
kiadóban. 1206

Babi-kabátokat,

babi ruháscskákat, pongyolákat,
mindenféle fehér himzéseket, mo-
nogrammoszásokot olcsón vállalko-
résztetre is. Kézimunka, Gyermek-
divatszalon, Arany János u. 16.
45

Menekült órás

szakszerűen, meglepő olcsón
vállal javításokat
Rákóczi-u. 36. sz.